

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. szeptember 1.,
kedd

LXXVIII. évfolyam
195. (22355.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Átadták a Sürgősségi Szív-, Érrendszeri és Transzplantációs Intézetet Évi 1800–2000 nyitott szívműtétet hajtanak végre

Fotó: Nagy Tibor

Mindössze 500 nap alatt az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében épült meg az új marosvásárhelyi Sürgősségi Szív-, Érrendszeri és Transzplantációs Intézet, amelyet augusztus 31-én, hétfőn adtak át Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök, Cseke Attila ügyvivő egészségügyi miniszter, dr. Ciorba Mariana menedzser, dr. Horațiu Suciu professzor, az intézet vezetője, Péter Ferenc megyei tanácselnök, Soós Zoltán polgármester és

számos meghívott jelenlétében. A projekt befejezésében nagy szerepe volt a Cona kivitelezőcégnek, amely akkor is megihelyezte a munkálatokat, amikor bizonytalanná vált a finanszírozás kimenetele.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Szolgálati lakásokat építettek

A napokban zárult le az egyik legjelentősebb beruházás, amelynek keretében szolgálati lakásokat építettek pedagógusoknak és egészségügyi dolgozóknak.

6.

Beragadt a rajtnál a női kézilabdacsapat

Nem kezdődött jól a bajnokság a marosvásárhelyi női kézilabdacsapat számára, amely kilencgólos vereséget szenvedett Zsilvásárhelyen az első fordulóban.

7.

Búzaösszeöntés és hálaadás új kenyér ünnepén

Tizennegyedik alkalommal szervezett búzaösszeöntő ünnepséget vasárnap a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének (RMGE) Maros szervezete, partnerségben a Romániai Magyar Kisgazda és Kiválalkozói Platformmal, az új kenyér ünnepén, a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem és Székely szívek tarisznyája adománygyűjtő programok keretében, ezúttal a marosvásárhelyi Vártemplomban.

9.

Közel két évtizede az EU-ban

A romániai gazdaság kapcsán a negatív tényezőket is meg kell említeni.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Monológ egy törvényhez

Mózes Edith

Azt mondják, a minap törvényt alkottak másodszor is: az első egy ember megmentéséről, a másik egy ember kiiktatásáról szól.

2017-ben a Sorin Grindeanu vezette PSD-kormány kiadott egy sürgősségi rendeletet, megkerülve a büntető törvénykönyvet. A 13. sz. sürgősségi kormányrendelet bevezette a hivatali visszaélésre vonatkozó küszöbértéket, amelynek célja az akkori ellenzék véleménye szerint az volt, hogy egyetlen embert, nevezetesen a párt akkori vezetőjét, Liviu Dragneát vonja ki a törvény hatálya alól. A rendeletet végül visszavonták.

Kilenc évvel később ugyanaz a Sorin Grindeanu, ezúttal a PSD élén, pontosan ugyanezt teszi, csak fordítva. Ha a 13-as kormányrendelet egy ember megmentéséről szólt, akkor az integritási törvényhez fűzött úgynevezett „Fritz-módosítás” egy másik ember megbuktatásáról szól. A mechanizmus ugyanaz, csak a művelet előjele változik. Az árat pedig ezúttal nem az igazságszolgáltatás hitelességéből fizetik, hanem közvetlenül az emberek zsebéből, mert a helyreállítási terv millió eurója forog kockán.

Az integritási törvény, amely megreformálja az Országos Feddhetetlenségi Ügynökséget (ANI), mérföldkő a nemzeti helyreállítási és ellenállóképességi terv (PNRR) által vállalt célhoz. Ahhoz, hogy az Európai Bizottság előtt érvényes maradjon, augusztus 31-ig el kellett fogadni és közzétenni a Hivatalos Közlönyben. A kormány szerint több mint 770 millió euró függ

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

1

KEDD

Ma **EGYED, EGON**, holnap **REBEKA és DORINA** napja

Az év **244.** napja, hátravan **121** nap

IDŐJÁRÁS

Zivatar lehetséges

Hőmérséklet:

max.: **28 °C**

min.: **14 °C**

naptár

Isten éltesse!

REBEKA: héber eredetű női név, a jelentése bizonytalan, a legvalószínűbb értelmezése szerint üsző, de más megfontolások szerint jól táplált.

DORINA: a Dorottya névnek kicsinyítő-képzővel önállósult beceneve.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. augusztus 31.	
1 €	5,2586 lej
1 \$	4,5335 lej
100 Ft	1,4435 lej
1 g arany	647,6687 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Mente Fesztivál

Augusztus 30-án, vasárnap kezdődött, és szeptember 5-én, szombaton zárul az idei Mente Fesztivál. A Felső-Maros mente településeit átfogó programsorozat részeként szeptember 1-jén, kedden (ma) 18 órakor Erzsébet királyné és Magyarország címmel nyílik kiállítás a marosvécsi Kemény-kastélyban. A megnyitó után következik az est igazi különlegessége: élő történelmi tárlatvezetés Demeter-Guba Erzsébettel, a Gödöllői Királyi Kastély Múzeum munkatársával, aki korhű kosztümben, Ferenczy Ida, a királyné magyar felolvasónője és bizalmasa szerepében vezeti végig az érdeklődőket a kiállításon. Szintén elsején 20 órától a SégerczFeri biokollektív együttes koncertezik a magyarói református egyházközség vendégházának udvarán. Szeptember 2-án, szerdán 19 órától a Muzsikosz és a Bíborka zenekar közös koncertjére kerül sor a marosfelfalui református gyülekezeti teremben. 3-án, csütörtökön 19 órától gálaműsor lesz a marosvécsi kultúrotthonban, fellép a Csíkmadarasi Népi Zenekar és vendégei. 5-én, szombaton Két keréken a Felső-Maros mentén címmel biciklitúrara kerül sor, indulás a szászrégeni Kaufland parkolójából. A bringázáson 14 évnél fiatalabbak nem vehetnek részt, a 14 és 18 év közötti korosztálynak pedig szülői beleegyezésre van szüksége. A részvétel regisztrációhoz kötött, bejelentkezni és egyéb részletekről tájékozódni az esemény Facebook-oldalán lehet.

Tűz Kisszederjesen

Vasárnap az esti órákban tűz ütött ki a Gernyeszeg községhez tartozó Kisszederjesen, egy gazdasági mellékelépületben. A helyszínre a szászrégeni tűzoltókat riasztották, akiknek sikerült megakadályozni, hogy a lángok átterjedjen a lakóházra. A tűzben egy nő, a lakás tulajdonosa könnyebb égési sérüléseket szenvedett a karján. A mentőalakulat ellátta a sebeit, kórházba szállítását a sérült visszautasította.

Kiállítás-megnyitó az Unirea galériában

Szeptember elsején, kedden (ma) 12 órakor a marosvásárhelyi Unirea művészeti galériában – Köztársaság tér 9. szám – a Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete vezetőségi tagjainak alkotásaiból nyílik kiállítás.

Évadközi orgonaest

Szeptember 3-án, csütörtökön 19 órától Lőrinczi Lehel orgonaestjére várják a klasszikus zene kedvelőit a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermébe. Műsoron: Johann Sebastian Bach-, Charles-Marie Widor-, Liszt Ferenc-, Koloss István-, Kovács Szilárd Ferenc-művek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Reménydoboz a rászorulóknak megsegítésére

Reménydoboz címmel kilencvennapos közösségi adománygyűjtő kampányt indít szeptember 13-án a Romániai CE Szövetség Maros körzete, a Pro Christo et Ecclesia Egyesület, valamint a Trust & Hope és a Granny Project kezdeményezői. A kampány elsődleges célja a téli időszakban konkrét segítséget nyújtani azoknak az idős embereknek és nehéz körülmények között élő családoknak, akiknek a hideg hónapok különösen nagy terhet jelentenek. A kampány üzenete: 90 nap. Napi 1 lej. Együtt reményt adunk. A kezdeményezés arra hívja a közösség tagjait, hogy 90 napon keresztül akár napi 1 lejjel járuljanak hozzá a téli segélynyújtáshoz. A Reménydoboz kampány olyan embereket és családokat érint, akikkel a szervezet a mindennapi munkája során közvetlen kapcsolatban áll: a Trust & Hope révén 12 családot, ezen belül 27 gyermeket; a Granny Project révén 140 idős személyt. Az adománygyűjtés bevételeiből a kezdeményezők tűzifát és tüzelőanyagot, valamint meleg ruházatot és lábbelít vásárolnának, besegítenének a fűtésszámlák kifizetésébe, és szükség esetén egyéb segítséget is nyújtanának. A dobozok elérhetőségére visszatérünk.

REMÉNYDOBOZ 90 NAPJA

Csatlakozz a kampányunkhoz!

Tegyél félre 90 napon keresztül **1 lejt** saját **REMÉNYDOBOZODBA**

Naponta egy lej | Naponta egy szeretetcselekedet | Naponta egy ima

Így válik a mindennapi adományod **hitte, reménye és szeretete**!

Kampányidőszak
Kezdés: Szeptember 13.
Határidő: December 12.

Kapcsolattartó
Márton-Zöljoni Annamária
0740 588 583

Az új tanévben is jár az ingyenes tízórai az óvodásoknak és általános iskolásoknak

Illusztráció

Forrás: rmdsz.ro

Több mint 800 millió lej hagyott jóvá pénteki rendkívüli ülésén a kormány Románia iskola-programjára – közismertebb nevén a tej-, kifli- és gyümölcsprogramra –, amely a teljes tanév során ingyenes tízórait biztosít a diákoknak.

A mezőgazdasági minisztérium javaslatára elfogadott jogszabály rögzíti a 2026–2027-es tanévre vonatkozó költségvetési keretet, valamint a program logisztikai részleteit. A finanszírozás kisebb részben uniós forrásokból, nagyobb részben pedig az állami költségvetésből valósul meg. A program keretében 1,86 millió állami oktatási intézménybe járó óvoda, valamint elemi és 5–8. osztályos diák részesül ingyenes tízóraiban.

A szeptemberben induló tanévben az iskolák három termékcsoporton belül biztosíthatnak különféle tejtermékeket, kekszet és pékárut, valamint zöldséget és gyümölcsöt a tanulóknak. (RMDSZ-közlemény)

RENDEZVÉNY

A tánc 30 árnyalata – interaktív táncismereti előadás élő zenével

A tánc 30 árnyalata című, élő zenével és néptáncbemutatóval színesített interaktív táncismereti előadását hozza Marosvásárhelyre szeptember 2-án, szerdán a Nemzeti Táncszínház. A Kultúrpalota Kistermében 19 órakor kezdődő előadás középontjában A tánc 30 árnyalata című országimázs-film áll, amely a magyar táncélet teljes spektrumát mutatja be a klasszikus balettől a kortárs táncig, különös hangsúllyal a hazai hagyományokra és a regionális sajátosságokra. Ertl Péter, a Nemzeti Táncszínház igazgatója a film részletein keresztül enged betekintést a magyar

táncművészet világába. A vetítést élő zenével kísért néptáncbemutató és interaktív tánctanítás követi. A produkció minden korosztály számára tartalmaz, ismeretgazdag és élményalapú program. A vásárhelyi vendégszereplést megelőzően, szeptember 1-jén, kedden 19 órától Vámosgálfalván látható az előadás. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezetének rendezvényére a belépés díjtalan.

A halhatatlan falu – fotókiállítás

A Marx József Fotóklub szervezésében A halhatatlan falu címmel nyílik fotókiállítás szeptember 3-án, csütörtökön 18 órától a marosvásárhelyi vár Szűcsök bástyájában. A tárlat a Felső-Nyárád-mente falvait érintő, a Maros Megyei Tanács által támogatott projekt eredménye.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Kisebbségi kormány vagy koalíció?

A PSD csak olyan kormányt hajlandó megszavazni, amelyben részt vesz

A parlament legnagyobb frakciójával rendelkező Szociáldemokrata Párt (PSD) csak olyan kormány beiktatását hajlandó megszavazni, amelyben miniszterekkel részt vesz – döntötte el a párt országos politikai bizottsága hétfőn.

Az Agerpres hírügynökség által ismertetett határozat szerint a PSD két megoldást lát lehetségesnek a négy hónapja tartó kormányválságra: egy kisebbségi PSD-kormány, vagy egy más pártokkal közösen, „a PSD körül” kialakított koalíciós kormány beiktatását.

Sorin Grindeanu, a PSD elnöke, a Sinaiaén rendezett tanácskozást követő sajtóértekezleten kifejtette: először az ország gazdasági újraindítását célzó kormányprogramról próbálnak megállapodni az ország európai uniós és NATO-tagsága mellett elkötelezett parlamenti pártokkal, és a közös célok megfogalmazása után lehet szó a kormánytiszségek elosztásáról.

A pártelnök egy tízpontos prioritáslistát vázolt fel, amely egyebek mellett az energetikai biztonsággal, a védelmi beruházásokkal, a hazai ipar fejlesztésével, a hatékonyabb adóbehajtással, vidékfejlesztéssel, oktatással és egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos teendőkre utal.

A PSD másfelől pártközi megállapodást sürget az ország érdekeinek európai uniós szintű védelme érdekében. Az indoklásból kiderül, a szociáldemokraták azt akarják, hogy a jobboldali

pártok „ne exportálják” a román belpolitikai vitákat Brüsszelbe, mert a PSD szerint ez nemcsak az ország külföldi megítélését ássa alá, hanem támogatások elvesztését is jelenti Románia számára.

Újságírói kérdésre válaszolva Grindeanu elismerte, hogy jelen pillanatban nem tud parlamenti többség „birtokában” kormányalakítási megbízást kérni az államfőtől, szerinte azonban ugyanazoknak az európai elkötelezettségű pártoknak – vagyis a PSD-nek, a Nemzeti Liberális Pártnak (PNL), a Mentsétek Meg Romániát Szövetségnek (USR), és az RMDSZ-nek a felölssége a következő kormánytöbbséget kialakítani, amelyek a korábbi, tavaly júniusban megalakított kormánykoalícióban vettek részt.

Romániát csaknem négy hónapja ügyvivő kormány vezeti, miután a tavaly júniusban alakult Európa-barát nagykoalíció legnagyobb pártja, a PSD megvonta a bizalmat a szerinte együttműködésre képtelen Ilie Bolojan (PNL) miniszterelnöktől. Miután a koalícióból történt kilépésével a PSD nem tudta Bolojant lemondásra kényszeríteni, szélsőjobboldali segítséggel megbuktatta az immár hárompárti (PNL-USR-RMDSZ) kormányt.

Nicușor Dan államfő a négypárti Bolojan-kormány parlamenti megbuktatása óta két miniszterelnök-jelöltnek adott kormányalakítási megbízást, de egyiküknek sem sikerült megszereznie a beiktatásához szükséges parlamenti többséget. *(MTI)*

Éves demográfiai összegzés

A bevándorlás akadályozta meg a népességfogyást tavaly

A nemzetközi vándorlás pozitív mérlege akadályozta meg Romániában tavaly a jelentősebb népességfogyást, amelyet a negatív természetes szaporulat okozhatott volna – derült ki a statisztikai intézet pénteken közzétett éves demográfiai összegzéséből.

Az Agerpres hírügynökség által idézett jelentés szerint 2026. január elsején Romániának 19 millió 41 ezer állandó lakosa volt, 1829-cel kevesebb, mint egy évvel korábban.

Tavaly az elhalálozások száma 104 ezerrel meghaladta a születéseket, de ezt a nemzetközi vándorlás pozitív egyenlege nagyjából ellensúlyozta: a bevándorlók száma 102 ezerrel meghaladta a kivándorlókéét, Románia így továbbra is bevándorlási célországnak számított.

Az egy évnél hosszabb időre elköltöző lakosok 57,9 százaléka, a Romániában letelepedők 58,6 százaléka férfi volt.

A statisztikai intézet szerint gyorsult a lakosság demográfiai előregedése: a 65 éven felüliek aránya egy év alatt két tizedszázalékponttal 20,5 százalékra nőtt.

Tavaly a 0–14 év közöttiek aránya az állandó lakosságon belül 15,4 százalékról 15,1 százalékra csökkent, miközben az öregedési index (100 fiatalra jutó idősök száma) 131,3-ról 135,9-re emelkedett Romániában. A demográfiai eltartottsági ráta ugyanakkor enyhén csökkent: száz aktív korú lakosra 55,2

gyermek- és időskorú személy jutott, míg egy évvel korábban arányuk 55,6 százalék volt.

A statisztikai intézet meghatározása szerint az állandó népességhez azok a román, külföldi vagy állampolgárság nélküli személyek tartoznak, akik legalább 12 hónapja életvitelszerűen Romániában élnek. Az ukrainai háború idején az ideiglenes védelemben részesülő ukrán állampolgárokat is beleszámítják.

Románia természetes népszaporulata csaknem három és fél évtizede, 1992-ben került negatív tartományba. Az állandó lakosság 2014-ben húszmillió alá csökkent, pedig a rendszerváltáskor még több mint 22 millió volt.

A demográfiai adatokat kedvezőtlenül befolyásolja, hogy több millió román állampolgár él külföldön, akiknek zöme az aktív lakossághoz tartozik, vagyis közöttük sokan vannak olyanok, akik a gyermekvállalás szempontjából fontos 25–45 év közötti korosztályhoz tartoznak.

A koronavírus-járvány idején azonban a korábban elvándoroltak tízezrei tértek vissza az országba külföldi állandó lakhelyükről, az utóbbi időben több olyan év is volt, amelyet Románia lakosságtöbblettel zárt, így az ország állandó lakossága a természetes fogyás ellenére egyszer sem csökkent 19 millió alá. *(MTI)*

Monológ egy törvényhez

(Folytatás az 1. oldalról)
az elfogadásától. Nos, a PSD módosítást csatolt a tervezethez, amely kimondja, hogy azok a személyek, akikről véglegesen megállapították, hogy összeférhetlenségi helyzetben vannak, a törvény hatálybalépésétől számított harminc napon belül elveszítik mandátumukat, beleértve azokat az eseteket is, amikor a helyzetet a törvény létezése előtt állapították meg. Ez egy visszamenőleges alkalmazás, és az alkotmány egyértelműen kimondja, hogy a törvény csak a jövőre vonatkozóan rendelkezik. Egy olyan szöveg, amely a múltra vonatkozik, már a felépítésénél fogva is alkotmányellenes, vagyis pontosan annak a kockázatnak, amely a 770 milliót visszaküldheti Brüsszelbe.

De térjünk a lényegre. A visszamenőleges intézkedés nem a tisztességet, hanem a célponttá tételt szolgálja, a célpont jelenleg Temesvár polgármestere, akiről a Legfelsőbb Bíróság 2026 júniusában összeférhetlenséget állapított meg. Nem lehet, nem is kell együttlérezni Fritz-cel, és mégis probléma, mert egy konkrét ember megbuktatására írt törvény megszűnik törvény lenni, és fegyverré válik.

Ami a képviselőházban történt, az egyfajta csereügylet volt. A PSD Dominic Fritz fejét akarta, az AUR pedig egy olyan alkotmánymódosítást, amely a méltóságok élettársait vagyonnyilatkozat tételre kötelezné, közvetlenül Mirabela Grădinarut, Nicușor Dan elnök élettársát célozva meg. A két párt egymás módo-

sító indítványaira szavazott, Fritz mandátumát az elnök családjának magánéletére cserélve, egy nyilvánosan kötött primitív politikai alku keretében. A PSD–AUR-szövetség tehát működik. Hidakat építenek, célpontokat tárgyalnak és szavazatokat cserélnek, néha titokban, néha nyíltan. Mindkettő bebizonyította, hogy képesek összehangoltan működni a parlamentben, mindegyik a másik által kívánt bosszúra szavazva. Ez egy olyan figyelmeztetés, amelyre Nicușor Dan elnöknek érdemes nagyon figyelnie, mert ma élettársát teszik célponttá, holnap pedig, ha megszilárdítják a többségüket, és már nincs rá szükségük, megírják az elnök felfüggesztésének tervezetét.

Elemzők szerint a végső célpont

Cotroceni. Hiba lenne azt gondolni, hogy a leszámolás egy polgármesternél és egy élettársnál megáll. Bárki, aki megnézi, mit tett együtt a PSD és az AUR az elmúlt évben, mintát lát, és ez a minta lépésről lépésre Cotroceni-hez vezet. A két párt minden nyilvános nyilatkozatában megismétli, hogy külön utakon járnak, de a parlamentben mindig ugyanabba az irányba haladnak. Összefogtak a Bolojan-kormány megbuktatásában, közösen felapították a 2026-os állami költségvetést, és pontosan azokat a törvényjavaslatokat tették tönkre, amelyek mérföldkövek voltak a PNRR-ben.

Logikájuk következő lépése világos. Fegyvereiket mindannyian az elnök ellen fogják fordítani. Nicușor Dan felfüggesztése már nem elméleti hipotézis, hanem egy eszkaláció természetes vége, amelynek kibonta-

kozása a szemünk láttára történik. Az elnök problémája az, hogy ezzel a kilátással szemben egyetlen párt sem áll mögötte. Megszakította a kapcsolatait az USR-vel, azzal a párttal, amelyből kilépett. A PNL-vel is szakított. Az AUR már régóta ugrásra készen áll arra, hogy az első adandó alkalommal „fejét vegye”.

Egy másik elemző azt magyarázza, hogy a demokrácia nem hal meg hirtelen, hanem apránként, módosításról módosításra foltoztatva, amíg a törvény már nem a polgárok védőpajzsa lesz, hanem Damoklész kardja.

Vasárnap este már arról szóltak a hírek, hogy Florian Coldea és a Soros-hálózat vezetésével elkészült Nicușor Dan leváltásának terve. Helyébe Maia Sandu akarják tenni, aki köztudottan Alexander Soros bábja...

O R S Z Á G – V I L Á G

Marosvásárhelyről vezették a kormányülést

Ilie Bolojan ügyvivő miniszterelnök bejelentette, hogy hétfői ülésén a kormány elfogadja az országos helyreállítási tervhez (PNRR) kapcsolódó utolsó kérdéseket lezáró határozatokat. Bolojan közölte azt is, hogy a hétfői kormányülést a marosvásárhelyi prefektúráról vezeti. Hozzátette: a PNRR-hez kapcsolódó források összesítése után, a következő napokban, beszámolót készítenek erről a Románia számára fontos programról. *(Agerpres)*

Meleg idő és kevés csapadék várható a következő két hétben

Országszerte az ilyenkor megszokottnak megfelelően alakul a hőmérséklet a következő két hétben; a hét elején és a jövő héten többfelé kialakulhatnak záporok, jelentősebb mennyiségű csapadékra azonban kevés az esély – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) augusztus 31. és szeptember 13. közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. A hétfői prognózis szerint Erdélyben és Máramarosban hétfőn 31–33 Celsius-fok körül alakul a nappali csúcshőmérsékletek átlaga, majd szeptember 1. és 4. között 28 fokra csökken. Szeptember 5-től ismét felmelegedés várható, a nappali maximumok átlaga 31–32 fok körül alakul, és szeptember 7-ig ezen a szinten marad. Jövő héten fokozatos lehűlés kezdődik, a hét végére a nappali csúcshőmérsékletek átlaga 26–27 fok körül várható. Az éjszakai minimumok az első három nap 14–15 fok körül alakulnak, majd 12–13 fokra csökkennek, és ez kitart a jövő hét végéig. Elszórt esőzések kedden, majd a jövő hét folyamán várhatók. *(Agerpres)*

Románia kész nagyobb részt vállalni saját védelméből

Románia kész nagyobb részt vállalni saját védelméből, növelve és teljesítve vállalásait – írta vasárnap az X-oldalán Nicușor Dan, miután találkozott Mike Rogersszel, az amerikai képviselőház védelmi bizottságának elnökével, valamint Eric Sorensen képviselővel, a testület tagjával. Bejegyzése szerint az államfő a Mihail Kogălniceanu légibázison találkozott a két amerikai tisztségviselővel. Hangsúlyozta, hogy a támaszpont az Egyesült Államok romániai katonai jelenlétének központja, és a védelmi, illetve biztonsági együttműködés kézzelfogható bizonyítéka. Nicușor Dan szerint a találkozon egyetértettek Mike Rogersszel abban, hogy a Fekete-tengernek stratégiai jelentősége van a transzatlanti biztonság szempontjából, ezért elengedhetetlen a térség közös védelme. Bejegyzése szerint a találkozóon áttekintették a román–amerikai stratégiai partnerség számos prioritását. Megállapodtak abban, hogy a katonai partnerségen túl a gazdasági kapcsolatokat is szorosabbra fűzik. Külön hangsúlyt fektetnek a közös védelmi ipari fejlesztésekre, az energetikai és infrastrukturális beruházásokra, valamint a high-tech szektorra és a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésére. *(Agerpres)*

Évi 1800–2000 nyitott szív-műtétet hajtanak végre

(Folytatás az 1. oldalról)

19 kórházból 8-at fejeztek be

Az új szív-kórház átadása egybe-esik az országos helyreállítási terv lezárásával. Az uniós helyreállítási alapból egészségügyi beruházásokra eredetileg elkülönített több mint két-milliárd euróból a helyreállítási terv végrehajtásának lezárásáig alig több mint egymilliárd eurót sikerült felhasználni – jelentette ki *Ilie Bolojan* ügyvivő miniszterelnök.

– A város, a marosvásárhelyi orvoslás, az itteni orvosképzés iránti tiszteletből vagyok jelen az új szív-kórház avatóján. Tisztelet illeti a marosvásárhelyi orvosokat, akik az Erdélyből és Románia területéről érkező betegek gyógyulásáért minőségi orvosi ellátást biztosítanak a köztudottan orvosi kiválósági központként számontartott Marosvásárhelyen. Ez a fontos beruházás nagy erőfeszítés révén jött létre, olyan körülmények között, amikor más hasonló beruházást nem sikerült befejezni. Az ötlettől az átadásig a projektben részt vevő minden szereplőre – az intézet vezetőségére, a tervezőkre, kivitelezőkre, az Egészségügyi Minisztériumra, a helyi hatóságokra – szükség volt. Mivel a helyreállítási terv befejeződött, le kell vonnunk a következtetéseket, ugyanis az egészségügynek 2 milliárd euró volt elkülönítve, de az egymást követő csökkentések után valamivel több mint egymilliárd euró állt rendelkezésre. A pénz nem vészett el, csak más területekre irányították, ahol ezeket felhasználták. A tervezett 19 kórházból gyakorlatilag 8 kórházat fejeztünk be – Szebenben, Craiován, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Bukarestben, Besztercén és

Fotók: Nagy Tibor

Konstancán –, 11 kórházat más finanszírozással kell befejezni, ami többéves késést jelent, így a betegek addig nem részesülhetnek jobb orvoslási ellátásban – jelentette ki *Ilie Bolojan* ügyvivő miniszterelnök.

A berendezések, felszerelések biztosítottak

Az új Sürgősségi Szív-, Érrendszeri és Transzplantációs Intézet több mint 782 millió lejbe került, amit az országos helyreállítási terv keretében nagyrészt uniós forrásokból finanszíroztak. A kivitelezést azonban állami költségvetésből 190 millió lejjel kellett kiegészíteni. Az impozáns épület teljes egészében elkészült, az intézet a nagykórház épületéből rövidesen átköltözik, felszerelték a műtőket, az intenzív terápiás osztályokat, a kórtermeket, amelyekben 214 ágy áll majd a betegek rendelkezésére.

Cseke Attila ügyvivő egészségügyi miniszter elmondta: nem beszélhetünk korszerű hazai orvoslásról mindaddig, amíg nem ren-

delkezünk modern infrastruktúrával.

– A szív- és érsebészeti központ 19.400 négyzetméter hasznos felülettel rendelkezik, ami lehetővé teszi, hogy a szakterület összes osztálya egy helyre költözzön. A számon túl az a legfontosabb, hogy mi fog ebben a kardiológiai központban történni. A modern felszereltség lehetővé teszi a gyors beavatkozásokat, olyan minőségi szolgáltatást nyújtva, mint a tőlünk nyugatabbra fekvő országokban. A finanszírozásában a teljes felszereltség benne van, az összes berendezést beszerezték és a helyükre kerültek. Mindent, ami ahhoz szükséges, hogy ez a központ beinduljon, közbeszerzéssel vásároltak meg. Az országos helyreállítási tervben az utolsó számlát szeptember 30-ig kell benyújtani. Májusban, amikor átvettem az Egészségügyi Minisztériumot, nagyon fontos lépés történt azzal, hogy az állami költségvetésből megszereztük a kórház befejezéséhez szükséges pénzügyi forrást, hiszen minden helyreállítási terv keretében épülő kórház esetében van egy 20 százalékos állami önrész, illetve egy 5 százalékos kórházi önrész. Májusban azzal kellett szembesülnünk, hogy a kivitelezés alatt álló nyolc kórházból kettőnél a munkálatok teljesen leálltak, mert a számlák nem voltak kifizetve. Kormányhatározatot kellett elfogadni, s a számlákat naprakészen ki kellett fizetni, hogy a vállalkozó folytassa a munkát

– fogalmazott *Cseke Attila* ügyvivő egészségügyi miniszter, aki fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a legszebb hivatást az orvosok választották, hiszen embereket mentenek meg, betegeknek adják vissza az élet reményét, s ezt az elégtételt egyetlen más mesterség sem adhatja meg. Amikor a szakmaiság és az emberiség találkozik, és adott a korszerű felszereltség is, akkor a minőségi orvoslás garantált – mondta.

A kórház „nagysága” nem négyzetméterekben, hanem az innen életben távozók számában mérhető

Soós Zoltán polgármester kiemelte, hogy Marosvásárhely identitása az orvostudományra épült, ahol az orvosi hivatás generációkat átívelve öröklődik. Marosvásárhelyen, a szív- és érrendszeri kutatások és műtétek dr. Pápai Zoltán, dr. Csíki Gábor, dr. Kerek István, dr. Ioan Pop D. Popa, dr. Benedek Imre, dr. Radu Deac nevéhez fűződnek, hogy ma dr. Horațiu Suciu neve fémjelezze a szívsebészeti kiválóságot.

– Az új kórház megépítése közös erőfeszítés eredménye, hiszen 2020-ban, amikor átvettem a városvezetést Péter Ferenc megyei tanácselnökkel, egy tízéves tehetetlenségi állapotot kellett feloldanunk, hiszen addig semmilyen építkezést nem lehetett végezni azon a helyen, ahol most az új kórház áll. A kórház semleges terület, politikamentes, nincsenek tisztségviselők, csak a beteg, az orvos és Isten létezik. A kérdés: ki ússza meg, és marad életben, s ki nem. A fiam a szerencsések közé tartozik, dr. Suciu műtötte meg, és életben maradt. Tehát életbevágóan fontos kiválósági intézményről beszélünk. A kórház „nagysága” nem négyzetméterekben, hanem az innen életben távozók számában mérhető – fogalmazott a polgármester.

„500 nap alatt építettük fel a kórházat”

Cristea Sorin, a Cona cég igazgatója elmondta: két éve írták alá a kivitelezési szerződést, s 17 hónap, azaz 500 nap alatt sikerült felépíteni az új kórházat úgy, hogy „szívügyüknek” tekintették ezt a létesítményt. Éjjel-nappal, hét végén is

dolgoztak, hogy határidőre elkészüljenek.

A cég igazgatója azt is elmondta, hogy az építkezéssel a 3. emeletnél tartottak, de a cégnek még egyetlen lejt sem fizettek a kiállított szám-lákra. Ebben a bizonytalanságban nagy kockázatot vállaltak, és azzal kellett szembenézniük, hogy csődbe megy a cég, amely ezer alkalmazottnak ad munkát. Az építkezést ilyen körülmények között is folytatták, a pénzügyi helyzet rendeződött, s a számlákat öt hónapos késéssel kezdték fizetni.

„Olyan körülményeket teremtünk, amilyeneket minden páciens megérdemel”

Dr. Horațiu Suciu professzor a Szív-, Érrendszeri és Transzplantációs Intézet vezetője az új kórház bemutatásakor elmondta, Romániában körülbelül félannyi szív-műtétet végeznek, mint amennyire szükség volna, felmérések szerint több mint tízezer beavatkozást kellene végrehajtani.

– Az új szív-kórházban több nyitott szív-műtétet fogunk végezni. Marosvásárhelyen évente körülbelül ezer nyitott szív-műtétet hajtunk végre, ezt szeretnénk 1800–2000-re növelni. Ezt korszerűbb, utolsó generációs orvosi felszerelésekkel, jobb körülmények között, a jobb betegút-menedzsmenttel érjük el az új kórházban, a jelenleg is dolgozó kiváló orvosi személyzettel. A műtéteket korszerű műtőkben és egy többféle beavatkozásra alkalmas hibrid teremben fogjuk elvégezni. A feltételek megkönnyítik az orvosok munkáját, és a pácienseknek is jobb gyógyulási esélyeik lesznek. Az új kórházban 214 ágy kap helyet, a két-ágyas kórtermeket mosdóval látták el, így olyan körülményeket teremtünk, amilyeneket minden páciens megérdemel. Ez jelentős előrelépést jelent a szokványos kórházi viszonyokhoz képest. Barátságos fogadósobát alakítunk ki, hogy ez is oldja a súlyos betegséggel küzdő ember hangulatát – magyarázta a professzor.

Az átadás után kezdődhet a költözés, az akkreditálási folyamat, ami lehetővé teszi a működést. Az első szív-műtétre valamikor év vége felé kerülhet sor.

Új korszak a bántalmazott gyermekek védelmében

Kilenc megyére terjesztik ki a Barnahus-modellt

A fizikai és szexuális bántalmazást elszenvedett gyermekek védelmét, valamint a gyermekbarát igazságszolgáltatás megteremtését célozza az a kétéves nemzetközi kezdeményezés, amelyet az Európai Unió CERV-programjának támogatásával indított el a Mentsük Meg a Gyermekeket Románia (Salvați Copiii România), a Bukaresti 6. Kerületi Szociális Gondozási és Gyermekvédelmi Igazgatóság, valamint a ciprusi Remény a Gyermekekért Gyermekjogi Politikai Központ („Hope For Children” CRC Policy Center).

Sófalvi Szidónia

A hivatalos statisztikák megrendítő valóságot tükröznek. A gyermekvédelmi és örökbe-fogadási országos hatóság adatai szerint a romániai gyermekvédelmi igazgatóságok egyetlen év alatt több mint húszezer bántalmazással, elhanyagolással vagy kizsákmányolással kapcsolatos esetet regisztráltak. Ennek döntő többsége a családon belül, míg jelentős része oktatási intézményekben történt. A szexuális visszaélések terén regisztrált több mint ezerhétszáz esetből ráadásul mindössze ezer-száz esetben indult büntetőeljárás.

A nemzetközi és hazai kutatások arra is rávilágítanak, hogy a hatóságokhoz eljutó ügyek csupán a jéghegy csúcsát jelentik: minden

egyes bejelentett esetre becslések szerint további harminc rejtve maradó áldozat jut.

Többszörös kihallgatás helyett egyetlen védett helyszín

A jelenlegi eljárásrend és a Barnahus-modell közötti különbség alapjaiban határozza meg a bántalmazott kiskorúak sorsát: míg a hagyományos rendszerben a gyermeknek kell végig járnia a merev intézményi bürokráciát – idegen rendőrségi kihallgató szobákban, kórházakban és bíróságokon 6–10 alkalommal újra és újra átélve a traumát –, addig az új megközelítés gyökeresen megfordítja ezt a folyamatot. Az izlandi eredetű B–FRAME modell egyetlen otthonos, gyermekközpontú környezetben egyesíti a szociális, jogi, orvosi és terá-

piás segítséget, ahol nem az áldozatot rángatják hatóságról hatóságra, hanem a szakemberek – szociális munkás, pszichológus, rendőr, ügyész és orvos – gyűlnek köré.

A kihallgatás így egyetlen alkalommal, felkészült szakértővel és videófelvétellel történik, ami megelőzi a gyermek súlyos retraumatiszációját, a vallomás elszürkülését, és lényegesen szilárdabb bizonyítékot nyújt a bírósági eljárások számára.

Országos hálózat és jogalkotási reform

A most induló B-FRAME projekt a bukaresti mintaközpont tapasztalataira építve átfogó fejlesztést valósít meg. A kezdeményezés keretében technikai segítségnyújtással kilenc új Barnahus-központ hozható létre kilenc megyében, rögzítve a hatóságok közötti együttműködési protokollokat és a fenntartható működési feltételeket.

A projekt részeként több mint háromszázeven szakember – szociális munkás, rendőr, ügyész, bíró, orvos és pszichológus – vesz részt célzott kapacitásfejlesztésben, közü-

lük száznyolcvanan a nemzetközileg elismert NICHD kihallgatási protokoll elsajátításával. A szakmai képzések mellett két törvénymódosítási javaslatot is kidolgoznak, amelyek célja a Barnahus-központokban készült videófelvételek teljes körű bírósági elfogadása, garantálva az egyetlen meghallgatás elvét, valamint a standard eljárásrend kialakítása az online szexuális kizsákmányolás és a digitális visszaélések kezelésére.

Egymással együttműködő szakemberek

A kezdeményezők hangsúlyozzák, hogy a gyermekbarát igazságszolgáltatás megteremtése közös társadalmi felelősség.

Gabriela Alexandrescu, a Mentsük Meg a Gyermekeket Románia ügyvezető elnöke kiemelte, hogy a Barnahus biztonságos és védett környezetet garantál, ahol a gyermekvédelem és az igazságszolgáltatás anélkül érhető el, hogy mélyítenék az áldozatok traumáját.

Gabriela Schmutzer, a Bukaresti 6. Kerületi Szociális Gondozási és Gyermekvédelmi Igazgatóság vezérigazgatója hozzátette: az erőszakot átélt gyermekeknek egymással szorosan együttműködő szakemberekre van szükségük, hiszen nem a gyermeknek kell megtanulnia a rendszer működését, hanem a rendszernek kell megtanulnia együttműködni a gyermekért.

Rendkívül dzsesszkoncert a Csűrszínházban

George Gershwin-művek szólnak neves meghívottak előadásában

Szeptember 5-én, szombaton 19 órától a Csűrszínház színpadán rendkívüli koncertet tart a Budapest Jazz Orchestra. A koncerten fellép a bársonyos hangú Urbán Orsi jazzénekesnő és a közkedvelt Koszorus Krisztina (Koszika) marosvásárhelyi előadóművész.

A Budapest Jazz Orchestra 1998-ban alakult meg Magyarország első professzionális big bandjeként. A zenekar dinamikus fejlődése során mára a kortárs zene világszinten is elismert reprezentálójává nőtte ki magát. A Budapest Jazz Orchestra küldetése a kortárs jazz, big band zene művelése mellett ápolni a kapcsolatot a műfaj gyökereivel, és közkinccsé tenni annak értékeit, szakmai tapasztalatait pedig továbbadni a fiatal muzsikugenerációnak. A Budapest Jazz Orchestra céljának, feladatának tartja az improvizatív és kortárs műfajok, a magyar zenekultúra honi és nemzetközi interpretálását, a magyar művészeti értékek magas szinten történő képviseletét. Produkcióiban – a hagyományos big band műfajából kiindulva – végigkísérte a jazz fejlődését a '20-as évektől a kortárs jazzig. A BJO az elmúlt években olyan egyesült államokbeli nagyságokkal koncertezett együtt, mint George Duke, Joe Lovano, Peter Erskine, Jane Monheit, Ken Peplowski.

A zenekar a hagyományos 17 tagú big band felállást követi. Szaxofo-

nok: Kollmann Gábor – igazgató, 1. alt szaxofon, Mester Dániel – 2. alt szaxofon, Zana Zoltán – 1. tenor szaxofon, Ördög Krisztián – 2. tenor szaxofon, Varga György – bariton szaxofon. Harsonák: Schreck Ferenc, Kasza Nándor, Skerlecz Gábor, Nagy Viktor Dániel – basszus harsona. Trombiták: Tulkán Péter, Táborcszky Bence, Hofecker Dániel, Huszti Boldizsár. Ritmusszekció: Juhász Attila – zongora, Birta Miklós – gitár, Hárs Viktor – bőgő, basszusgitár, Serei Dániel – dob.

A miházi Csűrszínházba tervezett koncerten George Gershwin amerikai zeneszerző művei szólnak meg születésének 126. évfordulója alkalmából. A koncert egyik legismertebb darabja a Kék rapszódia, amelyet a kiváló jazz-zongorista, Révész Richárd közreműködésével adnak elő. A darabot Zakar Zoltán hangszerelte át a Budapest Jazz Orchestra számára.

A koncerten fellép a kiváló, bársonyos hangú jazzénekesnő, Urbán Orsi is, aki ismert jazzdalokat – többek között a Summertime, az 'S Wonderful és a Lady Be Good című

Fotó: a Budapest Jazz Orchestra Facebook-oldala

számokat – ad elő rá jellemző könnyedséggel és bájjal, meghívott előadóként pedig Koszorus Krisztina (Koszika) szabadúszó előadó, énekes.

Koszikát, népzeneész család legfrissebb hajtásaként, már kisgyermek kora óta csak a zene érdekelte. Habár szakmáját tekintve klasszikushegedű-művész, leginkább énekesnek vallja magát. Könnyűzenével 2006 óta foglalkozik, de számos műfajban – mint jazz, latin- és népzene – kipróbálta magát. Fellépett már Szlovákiában, Portugáliában, Magyar-

országon, Kanadában, Kínában és sok más országban. Részt vett neves nemzetközi fesztiválokon, és televíziókban is szerepelt.

Három alkalommal ítélték neki a legjobb énekesnek, legjobb szólistának járó díjat neves nemzetközi jazz-fesztiválokon, és volt már az év felfedezettje is. Jelenleg nyolc aktív zenekarban 12 nyelven énekel (pl. Koszika & The HotShots, Koszika & Sárík Péter Trió, Fanfara Complexa, Folktronica Orchestra, Balogh Kálmán feat. Koszika stb).

Mindezek mellett a fiatal éneke-

sek, zenészek és dalszerzők sorsát is a szíven viseli: mentorál, zsűrizést vállal, mesterkursusokat és workshopokat tart, mentoráltjainak segít dalokat írni, dalaikat hangszereli, versenyekre készíti őket – több tehetséges diákja fontos díjakban részesült. A romániai és a magyarországi szakma egyaránt elismeri szakmai tudása, improvizációs készsége és zenei alázata miatt.

A miházi koncertre a helyeket a 0744-394-186-os telefonszámon lehet előre lefoglalni. Jegyváltás a helyszínen. (vajda)

Találkozások, telt házak, közös élmények – ilyen volt az idei Forgatag

Gyerekszivaj a Csicsergőben, telt házak a Duma téren, sorok a kézművesek előtt, találkozások a Borkertben: véget ért a 13. Vásárhelyi Forgatag. Az idei rendezvény talán legfontosabb tapasztalata nem is egyetlen számhoz vagy programhoz köthető, hanem ahhoz, ami nap mint nap látható volt a marosvásárhelyi várban: a Forgatagot ismét birtokba vette a közösség.

A rendezvény indulásakor a szervezők azt mondták: a hét nap 370 programpontja mögött emberek vannak – szervezők, önkéntesek, partnerek, művészek, kézművesek, támogatók és mindenekelőtt a közönség. A hét végére ez a gondolat kézzelfoghatóvá vált. A vár megtelt családokkal, baráti társaságokkal, gyerekekkel és idősekkel, a közönség pedig nemcsak a nagyszínpadi programokra érkezett nagy számban: a kisebb helyszínek, beszélgetések és családi programok is folyamatosan vonzották az érdeklődőket.

A várban a családok otthon érzik magukat

A gyerek- és családi programok a hétvége teljes ideje alatt a legforgalmasabb helyszínek közé tartoztak. Délelőtt és délután egyaránt bábszínházi előadások, gyerekkoncertek, bohócparádé, gólyalábas produkciók,

játékok és foglalkozások várták a legkisebbeket, a programok pedig szinte folyamatosan megteltek.

A FOMCO-udvar játékos programjainak népszerűségét jól mutatja, hogy 450 gyerek teljesítette az összes játékpontot, és így részt vehetett a tombolán. Ez a szám ráadásul csak azokat jelenti, akik minden állomást végigjártak, ennél jóval többen kapcsolódtak be a programokba.

Közvetlenül mellette az Egészségforgatag programjai is folyamatosan vonzották a családokat: az ingyenes szűrések, tanácsadások és egészségügyi programok iránt végig nagy volt az érdeklődés. A Richter Gedeon programjai közül különösen a vasárnapiak mozgattak meg sokakat, így a várnak ezen a részén is szinte állandó volt a nyüzgés.

Az Erdélyi Hagyományok Háza Folkudvarában eközben a hagyományos mesterségek kerültek közelebb

a látogatókhoz: gyerekek és felnőttek egyaránt kipróbálhatták magukat a különböző kézműves-foglalkozásokon, népi játékokkal szórakozhattak, miközben öröme, élősza mesemondás és közös éneklés töltötte meg élettel az udvart.

A szervezők számára legalább ilyen fontosak azok a visszajelzések, amelyeket a szülőktől kaptak. Sokan emelték ki, hogy a marosvásárhelyi vár nemcsak szép, hanem befogadó és a gyermekes családok számára is biztonságos helyszíne a Forgatagnak. Olyan tér, ahol a gyerekek szabadon fedezhetik fel a programokat, miközben a szülők is kikapcsolódhatnak.

Telt házak a beszélgetéseken is

Az idei Forgatag egyik fontos visszaigazolása, hogy nem csak a látványos színpadi produkciók mozgattak meg a közönséget. A Duma tér beszélgetései rendre telt ház előtt zajlottak, és nagy érdeklődés kísérte az RMDSZ Maros megyei programjának az eseményeit is a Pulzus sátorban.

A közéleti, társadalmi és a mindennapjainkat érintő könnyedebb

témák egyaránt sok embert érdekeltek. A telt házak azt mutatták, hogy a Forgatag közönsége kíváncsi a közügyekre, az aktuális kérdésekre és az eltérő nézőpontokra is, és igényli azokat a tereket, ahol ezekről közösen lehet gondolkodni és beszélgetni.

Találkozóhely lett a Borkert

A harmadik alkalommal megszerzett Borkert az idei Forgatagon is az egyik legforgalmasabb találkozóhelyé vált. A kínálatban az eddigieknél hangsúlyosabban jelentek meg a hazai pincészetek borai, mellettük pedig számos magyarországi tételt is megköstölhatott a közönség.

A hétvége alatt mintegy 2300 pohár fogyott el, egyes borok pedig akkora sikert arattak, hogy a készleteket kétszer is újra kellett tölteni. Különösen erős volt a vasárnapi forgalom, amikor a Borkert még a rendezvény utolsó óráiban is megtelt.

A Borkert sikere azonban nem pusztán az elfogyott bor mennyiségéről szólt. Három év alatt olyan helyé vált, ahol az emberek megállnak, leülnek egymás mellé, beszélgetnek, újra találkozni régi ismerősökkel, vagy egyszerűen csak tovább maradnak a várban.

Hatvankét kézműves, egy megtelt vásár

A kézművesvásárban idén 62 kézműves kínálta portékáit. Erdély különböző vidékeiről – többek között Hargita megyéből – és Magyarországról is érkeztek kiállítók.

A vásár egész hétvégén élénk volt, a kézművesek visszajelzései pedig azt mutatják, hogy nemcsak sokan nézelődtek: a közönség vásárolt is. A kézművesvásár így ismét azt bizonyította, hogy a Forgatag közösségéhez az alkotók és a helyi, illetve Kárpát-medencei értékeket képviselő kis vállalkozások is szervesen hozzátartoznak.

Nem a számoktól lesz Forgatag

A rendezvény kezdete előtt 370 programponttal, 45 helyszínnel, több mint húsz társszervezővel, több tucat partnerrel, ötven önkéntessel és 62 kézművessel készült a szervezőcsapat. A hét végére azonban ezeknél a számoknál fontosabbá vált az, ami közöttük történt.

Az, hogy a gyerekprogramokon alig maradt üres hely. Hogy egy közéleti beszélgetésre is megtelt a Duma tér. Hogy a színházi előadásokra jegyet váltott a közönség. Hogy elfogyott egy-egy bor, majd az új készlet is. Hogy családok egész napokat töltöttek a várban, és másnap újra visszajöttek.

„Szervezőként talán az a legjobb érzés, amikor azt látjuk, hogy nemcsak egy-egy kiemelt program telik meg, hanem egyszerre pezseg az egész vár. Miközben az egyik helyszínen gyerekek játszanak, néhány méterrel arrébb telt ház előtt beszélgetünk közéleti kérdésekről, másol kézművesekkel találkoznak, vagy zenét hallgatnak az emberek. Pontosan ezt szeretnénk a Forgataggal: hogy mindenki megtalálja benne a saját helyét, közben pedig egymással is találkozzunk” – fogalmazott Bálint Erika főszervező.

A szervezők köszönik mindenkinek, aki programot hozott, színpadra állt, beszélgetett, önkénteskedett, alkotott, támogatott, segített – és mindenkinek, aki az elmúlt hét napban eljött, és jelenlétével megtöltötte a Forgatagot.

„A Forgatagot mi megszervezzük, de élettel a közönség tölti meg. Idén ezt talán minden eddigénél jobban lehetett érezni: tele volt a vár gyerekszivajjal, beszélgetésekkel, zenével és találkozókkal. Ennél jobb visszajelzést nem is kívánhatnánk” – fogalmazott Nagy Éva, a szervező Marosvásárhelyért Egyesület elnöke. (közlemény)

Fotó: Nagy Tibor

Kiépítették az ivóvízhálózatot

Továbbra sincs földgáz- és szennyvízrendszer

Az utak korszerűsítése mellett a közművek bekötése jelenti a legfontosabb fejlesztési célkitűzést Nyárádmagyaróson. Bár a közel-múltban megvalósult az ivóvízhálózat kiépítése, a földgázhálózat és a szennyvízrendszer létrehozása – a polgármesteri hivatal hatáskörén kívül eső okok miatt – továbbra is várat magára.

Kacsó Lajos polgármester kiemelte, hogy az ivóvízhálózat kiépítése a megyei Aqua Invest mesterterv keretében valósult meg, amelynek előnyeit már élvezheti a lakosság. Hangsúlyozta, hogy nagy örömmel fogadták a beruházást, hiszen egyre gyakoribbak az ideihez hasonló száraz nyarak, miközben a kutak vízszintje folyamatosan csökken.

A polgármester elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt az illetékes szervek jóváhagyták a földgázhálózat kiépítésére vonatkozó projektet is, a megítélt támogatás azonban jóval kevesebb lett, mint a beruházás teljes költsége. Mint mondta, a polgármesteri hivatal nem tudta vállalni a jelentős önrészt, mivel saját költségvetése nem tette azt lehetővé. A projektet ezért újratervezték annak érdekében, hogy a jóváhagyott támogatást fel tudják használni, és legalább a beruházás egy részét megvalósíthassák. Kacsó Lajos kiemelte, hogy amint megkapják az építkezési engedélyt, aláírják a finanszírozási szerződést, így remélhetőleg jövőre elkezdődhet a földgázhálózat kiépítése.

A szennyvízhálózat létrehozása a 2025-ben a kormány által bevezetett megszorítások következtében hiúsult meg, rövid idővel a munkálatok megkezdése előtt.

Kacsó Lajos polgármester

A polgármester hangsúlyozta, hogy igencsak jelentős fejlesztésről volt szó, amely a község mindhárom települését érintette volna: összesen mintegy 35 kilométernyi csatornahálózat kiépítését tervezték, több mint 7,7 millió euró értékben. A beruházást az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében finanszírozták volna, hiszen – mint mondta – egy ekkora volumenű beruházást a polgármesteri hivatal saját költségvetéséből soha nem tudna fedezni. Az illetékesek aláírták a finanszírozási szerződést, elkészült az építkezési engedély, és a közbeszerzési eljárás is lezárult, mire azonban elkezdődhetek volna a munkálatok, a kormány egyik napról a másikra megvonta a finanszírozást. – Bízunk benne, hogy a közeljövőben lesz olyan pályázati kiírás, amely lehetővé teszi a projekt finanszírozását, hiszen rendkívül fontos lenne a lakosság jóléte szempontjából – mondta Kacsó Lajos.

Felújították a polgármesteri hivatal épületét Dolgoznak a szolgáltatások digitalizálásán

Nyárádmagyarós községben kiemelt figyelmet fordítanak a közintézmények karbantartására.

A közelmúltban új köntösbe öltözött a polgármesteri hivatal épülete, a munkálatok az utolsó szakaszba léptek.

A projekt a Környezetvédelmi Alapkezelő (AFM) finanszírozásával valósult meg, összértéke közel 2,8 millió lej. A beruházás keretében az épületet teljes körűen felújították. Kacsó Lajos kiemelte, hogy a munkálatok nagyon jó ütemben haladnak, már csak az épület körüli park rendezése és néhány belső munkálat maradt hátra. A tervek szerint az ősz folyamán a hivatalos átadás is megtörténik, az önkormányzati tevékenységet addig is egy jóval kisebb középületben folytatják.

Amint sikerült visszaköltözni a polgármesteri hivatal épületébe, elkezdődik az a digitális projekt is, amely révén különféle modern szoftverekkel és okoseszközökkel lát-

Fotók: Nagy Tibor

ják el az intézményt. Emellett egy olyan digitális pultot is kihelyeznek, ahol virtuális köztisztviselő segíti majd a lakosságot. A beruházással az a cél, hogy gyorsabbá, egyszerűbbé és hatékonyabbá tegyék az ügyintézés az ügyfelek és az alkalmazottak számára.

Ugyancsak a polgármesteri hivatal tevékenységének megkönnyítése érdekében pályázattal egy 8+1 személyes mikrobuszt vásárolnának. A projekt jelenleg a Vidékfejlesztési Beruházásokat Finanszírozó Ügynökség (AFIR) elbírálása alatt áll.

Öt utcát aszfaltoznak

Nyárádmagyarós községben az elmúlt években több területen is jelentős korszerűsítési munkálatokat végeztek. Jelenleg több utcát is felújítanak annak érdekében, hogy könnyebb és biztonságosabb közlekedést biztosítsanak a lakosok számára.

A község polgármestere, Kacsó Lajos elmondta, hogy az egyik legjelentősebb, kivitelezés alatt lévő projekt a község utcáinak leaszfaltozása, amit pályázati forrásokból fedeznek. Jelenleg összesen öt utca korszerűsítésén dolgoznak: Nyárádmagyaróson három, Nyárádselyében pedig két utcát újítanak fel. A községközpontban többek között a Temető utcát is leaszfaltozzák, ami óriási előrelépést jelent, hiszen a polgármester elmondása szerint a meredek, köves-földes útszakaszon nagyon nehéz volt megközelíteni a sírkertet. Emellett Nyárádmagyaróson két kisebb hidat is építenek, hogy még egyszerűbbé és biztonságosabbá tegyék a közlekedést. Kacsó Lajos hangsúlyozta, hogy a munkálatokkal jó ütemben haladnak, a tervek szerint a beruházás még az év vége előtt lezárul.

A polgármester kiemelte, hogy már nagyon közel állnak ahhoz, hogy a községi úthálózat száz százalékban le legyen aszfaltozva, mindössze néhány utca felújítása maradt csak hátra. Mint mondta, a következő években a fennmaradó szakaszokat is korszerűsíteni szeretnék, vagy pályázati forrásokból, vagy saját költségvetésből. Kacsó Lajos hangsúlyozta, hogy a szóban forgó utcák sokkal rövidebbek, mint amelyeken jelenleg dolgoznak, így akár önrőből is fel tudják majd újítani, addig is rendszeresen újrakövezik őket annak érdekében, hogy a lehető legjobb állapotban legyenek.

Szolgálati lakásokat építettek

A napokban zárult le az egyik legjelentősebb beruházás, amelynek keretében szolgálati lakásokat építettek pedagógusoknak és egészségügyi dolgozóknak.

A projekt az országos helyreállítási terv révén valósult meg, összértéke 3,5 millió lej. Kacsó Lajos elmondta, hogy az épület hat lakást tartalmaz: egy garzonlakást és öt kétszobás lakást. A lakásokat többek között saját hőmérséklet-szabályozókkal, modern nyílászárókkal és padlófűtéssel látták el. A csendes környezetben lévő épületből remek a kilátás a települést körülvevő erdős-dombos tájra.

A polgármester kiemelte, hogy a hivatalos átadás után meghirdetik majd a lakásokat és az elfoglalásukhoz szükséges feltételeket.

Újabb szakaszba lép az autópálya építése Senkit nem kell kilakoltatni

Az A8-as autópálya építése a Nyárádmente sok más településéhez hasonlóan Nyárádmagyaróست is érinti. A munkálatokkal nemrég elérték a település határát, ahol a közeljövőben több százan dolgoznak majd a sztráda kialakításán.

Kacsó Lajos kiemelte, hogy a főút felújítását követően az elmúlt években jelentősen megnőtt a településen naponta áthaladó gépkocsik aránya, ezért örülnek az autópálya létrehozásának, hiszen az várhatóan nagymértékben csökkenteni fogja majd a forgalmat. A település közvetlen közelében, Nyárádszeredában és Sóváradon is lesz le- és felhajtó ág, így a környékeliek egyszerűen el tudják majd érní a gyorsforgalmi utat.

A polgármester hangsúlyozta, hogy rendkívül szerencsés helyzetben vannak, mivel

más településekkel ellentétben az autópálya nyomvonala itt egyetlen lakóházat sem érint.

– Ingatlanok nem kerültek bele a nyomvonalba, mezőgazdasági és erdőterületek azonban igen. Tény, hogy a mezőgazdasági területek elvesztése is jelentős kárnak számít, hiszen számos családnak biztosított megélhetést, de úgy gondolom, hogy hálásak lehetünk azért, hogy senkinek nem kell kiköltöznie a lakásából – mondta. A település Nyárádszereda felőli határában a kivitelező cég nemrég megkezdte a munkatelep kiépítését, és hamarosan az autópálya következő szakaszát is elkezdik építeni. Ottjártunkkor számos munkagép volt látható a területen, emellett pedig már a munkásokat elszállásoló konténerépületeket is felállították. Kacsó Lajos tájékoztatása szerint rövidesen több százan dolgoznak majd a területen.

Létszámfőlényben kapott még két gólt az FC ASA

Újabb vereséget szenvedett Marosvásárhely 2. ligás futballcsapata, öt forduló alatt immár a harmadikat: ezúttal Temesváron maradt alul az alakulat. A háromgólos vereséget hozó mérkőzésről tegnap i lapszámunkban röviden már beszámoltunk, most egy hosszabb tudósítást olvashatnak.

Bálint Zsombor

Kiütéses vereséget szenvedett az FC ASA a Temesvári Politehnica otthonában, a labdarúgó 2. liga 5. fordulójában, noha több mint egy félidőn át emberelőnyben játszott. Remek alkalom volt világosan érzékelni, hogy mennyire hiány-

Fotó: a Temesvári Politehnica közösségi oldala

A tabella						
1. Temesvár	5	4	1	0	11- 2	13
2. Slatina	4	4	0	0	10- 2	12
3. Chiajna	5	4	0	1	11- 8	12
4. Resicabánya	5	4	0	1	9- 6	12
5. Târgoviște	5	3	0	2	10- 5	9
6. Popești Leordeni	5	2	3	0	10- 6	9
7. Beszterce	5	3	0	2	7- 4	9
8. Râmnicu Vâlcea	5	2	2	1	6- 5	8
9. Bákó	4	2	1	1	10- 5	7
10. Suceava	5	2	1	2	7- 7	7
11. Metaloglobus	5	2	1	2	7- 8	7
12. Bodzavásár	5	2	1	2	5- 6	7
13. Afumați	5	2	1	2	6- 9	7
14. Nagyvárad	5	1	3	1	6- 4	6
15. Ștefăneștii de Jos	5	2	0	3	4-10	6
16. Sellemberk	5	1	2	2	5- 7	5
17. FC ASA	5	1	1	3	3- 8	4
18. Újszentes	5	0	3	2	4- 6	3
19. CS Dinamo	5	1	0	4	4-10	3
20. Szatmárnémeti	5	0	2	3	1- 6	2
21. Steaua	5	0	1	4	5-11	1
22. Slobozia	5	0	1	4	3- 9	1

zik a minőség ebből a marosvásárhelyi csapatból, amely a nyári szünetben elveszítette a legkreatívabb játékosait.

Már a találkozó elején „ráborította a pályát” a marosvásárhelyiekre a Poli, gyakorlatilag minden párharcot megnyert a középpályán, és – nem túlzás – az első negyedórában az FC ASA egyszer sem lépte át a labdával a felezővonalat, legfeljebb előre vágott labdákkal próbálkozott, ezeket azonban a temesvári védők azonnal lefűllették. A házigazdák aztán nagyon gyorsan gólrá is váltották a főlényt: a 6. percben egy balról beadott labda a jobb oldalra szállt, senki nem szabadtított fel, és a középre visszafordított beadást Doană teljesen zavartalanul a bal alsó sarokba fejelte (1-0). A hazai rohamok ezt követően is folytatódtak, és a 8. percben Drăghici elől éppen hogy be tudta gyűjteni Iacob, a 11. percben ugyancsak Drăghici küldte mellé 4 méterről. Az FC ASA csupán a 20. perc után kezdett kissé átmerészkedni a felpályán, s a 24. percben Cioiu előtt nyílt jó lehetőség, akinek a tizenhatosról leadott lövését Coșa mentette a bal alsóból. A legnagyobb egyenlítési lehetőséget azonban Trif hagyta ki a 40. percben, aki éles szögől hét méterről a rövid kapufát találta telibe.

Egy perccel később Temesvár emberhátrányban maradt: Artean csúnyán belekönyökölt Vinău arcába, a kiserkenő vér láttán a játékevezető – teljesen jogosan – elővette a piros lapot. Ez azonban meghatározta a meccs hátralévő részét – nem az FC ASA javára. A döntés ellen hevesen reklamáló temesváriak miatt annyira megszeppent a játékevezető, hogy a hátralévő időben képtelen volt pártatlanul bíraskodni. Annyira nyilvánvaló szabálytalanságokat nézett el a házigazdáknak, amilyeneket csak az 5. ligában látni a kerítés mögött késsel hadonászó hazai nézők miatt megijedt bírók részéről! Fordítva viszont minden érin-

Jegyzőkönyv
2. liga, 5. forduló: Temesvári Politehnica – Marosvásárhelyi FC ASA 3-0 (1-0). Temesvár, Electrica-stadion. Vezette: Dan Buzărnescu (Craiova) – Nagy Dániel (Nagyszeben), Răzvan Spătar (Nagyszeben). Tartalék: Mircea Salomir (Kolozsvár). Ellenőr: Mircea Ciglinean (Kolozsvár), Vasile Rad (Arad). Politehnica: Coșa – Vasluian (79. R. Benzar), Huszti, P. Paul, C. Toma (68. C. Ene), Ștefanovici (46. I. Rotariu) – St. Drăghici, Artean, Ov. Popescu – Chițu (86. Nyarko), Doană (46. Burlacu-Luca). FC ASA: Fl. Iacob – Iancu (55. Călugăr), Demeter, Chatzitzerzoglou, Dohatcă – Vinău (65. Fărăgău), Trif (55. Kocsis), Ekollo, Moga (55. Samake) – Cioiu (73. Capac) – Siafa. Gólszerzők: Doană (6.), Chițu (84.), Nyarko (90+3.). Piros lap: Artean (41.).

tés szabadrúgást ért, de adott esetben hozzá sem kellett érni a temesvári játékoshoz, elég volt, ha elesett (lásd az egyetlen helyzetet, amikor az FC ASA a hálóba juttatta a labdát, igaz, a kapus már nem mozdult, mert hallotta a sípszót).

Mindez azonban nem menti fel a marosvásárhelyi csapatot a kritikán aluli teljesítmény miatt a második félidőben. Gyakorlatilag a félkörön sétáltatták a labdát, mint a kézilabdában, a passzpróbálkozások arról árulkodtak, hogy egy játékos sincs a csapatban, akibe egy csöpp kreativitás, technikai pontosság szorult. Ha mégis helyzetbe került egy marosvásárhelyi játékos, abból lazán csúfot is üzött. A 60. percben Siafa durrantott legalább öt méterrel fölé jó pozícióból, míg a 73. percben Călugăr egyéni akció végén kerül a tizenhatos közepén tiszta lövőhelyzetbe, de ő is melléküldte.

A végén pedig Temesvár két ellenakcióból büntetett: a 86. percben Chițu (2-0), a hosszabbításban a helyére beállt Nyarko volt eredményes (3-0).

Az előző idényben nyújtott jó teljesítmény után szomoró látni az idén vergődő csapatot, amely – már most látni – a kiesés ellen fog küzdeni, mert a keret értéke erre predesztinálja. A 6. fordulóban szombaton 11 órától a Metaloglobus látogat a Sziget utcába.

Eredményjelző	
* Szuperliga, 7. forduló: Konstancai FCV Farul – FC Botosán 0-0, Bukaresti FCSB – Aradi UTA 1-3. Az élcsoport: 1. Bukaresti FC Dinamo 1948 14 pont, 2. FC Petrolul 52 Ploiești 12, 3. Bukaresti FC Rapid 1923 11, 4. Bukaresti FCSB 11.	* NB I, 6. forduló: Debreceni VSC – MTK Budapest 2-2, Nyíregyháza Spartacus FC – Paksi FC 1-1, Kispest-Honvéd FC – Zalaegerszegi TE FC 1-0, Újpest FC – Vasas FC 3-1, Kisvárdá Master Good – ETO FC Győr 1-1, Puskás Akadémia FC – Ferencvárosi TC 1-2. Az élcsoport: 1. Puskás Akadémia 12 pont, 2. Újpest FC 10, 3. ETO FC 9, 4. MTK 9.
* 2. liga, 5. forduló: CS Afumați – Unirea 04 Slobozia 2-1, Szucsávei Cetatea 1932 – SC Popești-Leordeni 1-1, Resicabányai CS Muncitoresc – Bukaresti Steaua 2-1, Bukaresti Metaloglobus – Concordia Chiajna 1-3, Bukaresti CS Dinamo – Sellemberki CSC 1599 0-1, Besztercei Gloria – Szatmárnémeti CSM 1-0, Bodzavásári Metalul – Chindia Târgoviște 1-3, Újszentesi CSC – SCM Rm. Vâlcea 0-1, Nagyvárad FC Bihar – CSL Ștefănești 4-0, Temesvári Politehnica – Marosvásárhelyi FC ASA 2-0.	* NB II, 6. forduló: FC Nagykanizsa – Tiszakécskei LC 1-2, Diósgyőri VTK – BVSC-Zugló 0-2, Mezőkövesd Zsóry FC – Gyirmót FC Győr 4-2, Kecskeméti TE – HR-Rent Kozármisleny 3-0, Soroksári SC – Aqvital FC Csákvár 6-0, Szentlőrinc – FC Ajka 0-1, Karcagi SC – Videoton FC Fehérvár 2-1. Az élcsoport: 1. Soroksár 16 pont, 2. Kecskemét 13, 3. Tiszakécske 12.

Módosítják a 2. liga kiírását

A 2028–2029-es idénytől kezdve a feljutási joggal nem rendelkező csapatok nem vehetnek részt a labdarúgó 2. liga felsőházi rájátszásában. Erről döntött a sportági szövetség végrehajtó bizottsága.

Mondhatnánk: hová ez a nagy sietés, igazán ráért volna még két bajnoki idény után. Mert azt értjük, hogy a most kezdődött bajnokságban ezt még nem lehet bevezetni (vagyis: dehogyisnem, ebben a kosárlabda-szövetség profi), de hogy a következő idényben vajon miért nem, az rejtély.

Igaz, hozzáteszik, hogy amennyiben a lebonyolítási rend a jelenlegi marad. Ami azért hordoz magában némi reményt, hogy végre megszüntetik ezt a Covid idején kényszerből bevezetett idétlen bajnoki lebonyolítást, amely egyrészt méltánytalan, hiszen az alapszakaszban nem ugyanolyan számú mérkőzést játszanak hazai pályán a csapatok, másrészt kiegyensúlyozatlan, mert az őszi idény szinte végleg eldönti egy csapat sorsát, a tavasszal ezen alig lehet változtatni.

Azonban, ha marad a rend, és bevezetik a szabályt, amennyiben ugyanannyi feljutási jog nélküli csapat lesz, mint idén, elméletileg akár még az is előfordulhat, hogy a 11-16. helyezettek játszanak majd a felsőházban. S akkor már nem csak az „eredeti román” lebonyolítási rend lesz egyedi a labdarúgás világában.

Az Atalantától igazoltak

Nem akármilyen klubtól, hanem az utóbbi években a BL-ben játszó olasz Atalanta Bergamótól igazolt fiatal csatárt az FC ASA. No nem az első csapatból, hanem az ifiktől érkezik a 19 éves Alexandru Capac, aki alig néhány nappal az érkezése után már pályára is lépett Temesváron. Sok vizet azonban nem zavart, a negyedóra alatt, amíg a pályán volt, beleszűröklött a társai kilátástalan játékába.

Beragadt a rajtnál a női kézilabdacsapat

Nem kezdődött jól a bajnokság a marosvásárhelyi női kézilabdacsapat számára, amely kilencgólos vereséget szenvedett Zsilvásárhelyen az első fordulóban. João Florêncio vezetőedző csapata lámpalázzal lépett pályára az első meccsen, mindjárt az elején négygólos hátrányba került, és innen már nem tudott visszakapaszkodni. Szünet után volt egy időszak, amikor úgy tűnt, sikerülhet visszajönni a meccsbe, a 40. percig még mindig az a kezdeti négy gól volt a két csapat között, a végére azonban elfogyott az erő, a házigazdák előbb három, majd négy zsinórban lőtt góllal eldöntötték a meccset.

Miután a teljes felkészülési időszakban a három angolai játékos nélkül edzett és játszott barátságos mérkőzéseket a csapat, Mateus, Marcos és Tati most új csopponent a pályára, mint légy a tejbe.

Nem tudjuk, hogy miért érkeztek meg késve, ezt hétpecsétés titokként őrzi a klub, azonban azt a lélektanból tudjuk, hogy nem szül jó vért egy alig összeszokott kö-

zösségben, ha hirtelen újak érkeznek. Egészen más lett volna, ha az elejétől itt vannak. A bemutatkozásuk felémásra sikerült, Mateus öt gólt szerzett kilenc próbálkozásból, és elveszített két labdát, Marcos mérlege 2/2, míg a legrosszabban a szélső Tatinak jött ki a lépés, nem csupán 0/2 a lövéseinek mérlege, de alig tíz perc játék után egy keményebb belépőt követően piros lappal kiállították. Szerencsére ez kézilabdában nem jelent eltiltást, csak ezen a meccsen nem léphetett már pályára.

A vereség aránya kicsit szigorúnak tűnik, nem erre számítottunk, ellenkezőleg: titkon abban reménykedtünk, hogy Zsilvásárhely a megfogható ellenfelek közé tartozik. Nem segített, hogy éppen az első meccsen idegenben kellett ellenük játszani. Mint ahogy az sem segít, hogy a csapat a második fordulóban is idegenben lép pályára, vasárnap a Dunărea Brăila vendége lesz. (bálint)

Jegyzőkönyv

Női kézilabda Virágok Ligája, 1. forduló: Zsilvásárhelyi CSM – Marosvásárhelyi CSM 34-25 (16-10).

Zsilvásárhely, városi sportszarnok. Vezette: Bogdan Stark (Bukarest), Romeo Ștefan (Ploiești). Ellenőr: Victor Sighicea (Râmnicu Vâlcea).

Zsilvásárhely: Babović-Vujović – Cotet 7 gól, Perez Bufor 6, Dumbărean 5, Berca 4, Nicolae 4, Eiler 2, Chiricuță 2, Naumenko 1, Cismașu 1, Santos San Tomé 1, Bardac 1. Kispadon: Kostić, Ancuța, Bușe.

Marosvásárhely: Chetaru, Varga Ferreira 1 gól – Prescură 7, Mateus 5, Damjanoszka 4, Do Nascimento 2, Marcos 2, Grosch 2, Tóth 1, Trușcă 1, Tati, Văcariu, Sztankovics, Oprea. Kispadon: Rusneac, Scutaru.

Eredményjelző

Női kézilabda Virágok Ligája, 1. forduló: Besztercei Gloria – Jászvásári CSM 33-16, Zilahi HC – Brassói Corona 25-23, Bukaresti Rapid – Bukaresti CSM 25-28, Bukaresti Știința – Dunărea Brăila 22-31, SCM U Craiova – CSM Slatina 32-32, Zsilvásárhelyi CSM – Marosvásárhelyi CSM 34-25.

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Az internet forgalmának egyre nagyobb részét adják a botok

Már az internet sem olyan, mint régen. A mesterséges intelligencia megjelenésével komoly változásoknak vagyunk a szemtanúi, és most nemcsak arra kell gondolni, hogy bizonyos folyamatokat már nem egy keresőmotor segítségével (például a Google-lel) végzünk el, hanem bedobjuk a kérdést egy mesterséges intelligenciával működő chatbotnak. Mostanra ugyanis az internetforgalom egyre nagyobb részét nem az emberek, hanem az automatizált programok generálják, ezzel együtt viszont azt is látni kell, hogy az emberi adatforgalom sem csökken az interneten. A Cloudflare a napokban tartotta meg az idei második negyedévre vonatkozó eredménybeszámolóját, ahol kimondottan érdekes megállapításokat tettek. Thomas Seifert, a vállalat pénzügyi igazgatója arról beszélt, hogy meglátása szerint pár éven belül az emberek már csak kerekítési hibák lesznek az interneten, mivel a forgalom számottevő részét már nem ők fogják lebonyolítani. Magyarán: az emberi tevékenységből származó adatforgalom mértéke olyan elenyészően kicsi

válik a gépek (botok, AI-ágensek) által generált forgalomhoz képest, hogy a statisztikákban szinte ki sem mutatható, elhanyagolható tétellel (hibahatárrá) zsugorodik.

A szakember korábban is bocsátkozott jóslatokba: pár évvel ezelőtt arról beszélt, hogy 2027-re a botok forgalma meg fogja haladni az emberekét. El kell mondan, hogy ezzel az állításával (jóslatával) tévedett, mivel ez már 2026-ban bekövetkezett. Idén júniusban ugyanis a Cloudflare adatai szerint a botok az internetes forgalom mintegy 56%-át tették ki, sőt egyes időszakokban elérték a 62%-ot is. A Techspot cikke ráirányítja a figyelmet többek között arra, hogy a nem emberi forgalom hirtelen felgyorsulása mögött a mesterséges intelligencia áll. Összehasonlításképpen: egy hús-vér felhasználó 10–100 internetes oldalt (lapot) néz meg egy óra alatt, egy AI-ágens viszont tízezreket vagy milliókat is végigjárhat ez alatt az idő alatt. Ezért egy ember és egy bot nem egyenlő egymással a forgalom szempontjából. A Cloudflare vezérigazgatója és társalapítója, Matthew Prince az on-

line vásárlás példáján keresztül illusztrálta a különbséget a korábban említett eseményen. A példa a következőképpen hangzott: tegyük fel, hogy valaki, aki fényképezőgépet keres, öt kiskereskedőt is ellenőrizhet, míg egy mesterséges intelligencia által kezelt ügynök 5000 webhelyet vizsgálhat meg helyette. Most képzeljük el ezt a viselkedést több millió felhasználónál, akik arra kéri az asszisztenseket, hogy hasonlítsák össze a termékeket és a repülőjegyeket, kutassanak témákat, gyűjtsenek információkat vagy tömörítsenek cikkeket, és máris érthető, miért gondolja Seifert úgy, hogy az emberiség online jelenléte kerekítési hibává válik.

A teljes kép érdekében hozzá kell tenni, hogy mindez nem azt jelenti, hogy az emberek jelentéktelenné válnak az interneten, sokkal inkább magyarázata annak, hogy a gépek hatalmas mennyiségű műveletet tudnak végrehajtani, ezek mellett pedig az emberi aktivitás eltörpül.

Közben pedig azt is szem előtt kell tartani, hogy a jelenségnek van egy kimondottan komoly következménye is, amire a Cloudflare hívja fel a figyelmet. Ugyanis a jelenlegi trend hosszabb távon elvezethet oda, hogy megváltozik az, amit most internetként emlegetünk. Amikor magunk keressük az információt, akkor például a Google-ön keresünk, majd a találatokat követve közvetlenül a weboldalra kattintunk. Viszont egyre gyakoribb, hogy az AI-hoz fordulunk

Internet és mesterséges intelligencia, illusztráció

Forrás: LinkedIn

a problémánkkal, amely elolvassa a webet, összefoglalja, amit talál, mi pedig ezt az összefoglalót olvassuk. Így létrejöhet egy önmagát tápláló, nagyrészt gépek által előállított információs környezet, az úgynevezett „nulla kattintású” internet. A felhasználó megkapja a keresett információt, de nem kattint arra az oldalra, amely eredetileg elkészítette a tartalmat. Ez így elsőre akár még kényelmesnek is hangzik, hiszen nem kell keresgélni, nem futunk bele olyan tartalmakba a keresés során, amelyek számunkra nem relevánsak, és gyorsabban megleszünk a munkánkkal. Persze kevesebb információt sajátítunk el, nagyobb lehet az elbutulás aránya, de ez egy másik téma. Van viszont még egy árnyalat. Ha mindenki az AI-tól kapja az információt, ki fogja finanszírozni az eredeti információ előállítását? Ha az újságok, szakmai oldalak, fórumok, blogok stb. elvesztik a látogatóikat és a bevételeiket, akkor egy idő után kevesebb eredeti tartalom készülhet. Ez pedig egyfajta ördögi körré változhat, hiszen akkor az AI-nak is kevesebb megbízható forrása lesz, és így egy idő múlva már maga az AI is megbízhatatlanná válik. Ebben az esetben pedig az AI a kétes oldalakról, akár trollfarmokról is információt fog gyűjteni, aminek társadalmi szinten szörnyű következményei lehetnek. Még jobban felerősödhetnek

e folyamat eredményeképpen a szélsőségek, az összeesküvés-elméletek, valamint még inkább megszűnhet a határ a tény és a vélemény között. Mindez pedig annak is az igazolása, hogy hiteles és független sajtóra szükség van, ezért is hívjuk fel a figyelmet arra, hogy akinek lehetősége van, támogassa ezeket az intézményeket előfizetéssel, vagy akár egyszeri, akár rendszeres támogatással. Seifert egyébként azt is elmondta, hogy ha a netes forgalom valóban a jóslatoknak megfelelően alakul, akkor „sokkal hatékonyabbá kell válniuk”, és itt jönnek képbe természetesen a Cloudflare szolgáltatásai. A Cloudflare már 2024-ben bevezetett egy egykattintásos lehetőséget az AI-botok blokkolására. Ez minden Cloudflare-ügyfél számára ingyenesen elérhető volt. Ezt tavaly továbbfejlesztették, és bevezettek olyan rendszereket, amelyekkel a weboldal tulajdonosa eldöntheti, hogy engedélyezi-e az AI-crawlereket (a weboldalakat bejáró automatikus programokat), és ha igen, akkor milyen célra használhatják a tartalmát, illetve, hogy fizessenek-e ezért. Emellett létrehozták az AI Labyrinth nevű rendszert is: ha egy bot nem tartja tiszteletben a tiltást, a Cloudflare az AI által generált, egymásba kapcsolódó oldalak útvesztőjébe küldheti, hogy ezzel a bot feleslegesen pazarolja az erőforrásait.

Cloudflare-logó, illusztráció

Forrás: IO Digital

Hogyan tarthatnak tovább az akkumulátorok és az elemek?

Számos eszközünk energiaellátásáról gondoskodnak lítiumion-akkumulátorok, amelyeknek az élettartama azonban véges. A legtöbb felhasználó – érthető módon – azt szeretné, ha minél hosszabb ideig életképes és jól használható lenne elektronikai eszközében az akkumulátor.

Amerikai kutatók egy ügyes, olcsó megoldást találtak az „élethosszabbításra”, ráadásul ehhez nem volt szükség az akkuk újratervezésére vagy a gyártási folyamatok megváltoztatására. Nincs szükség újabb anyagok vagy gyártási módszerek keresésére, netán a cellaszerkezet megváltoztatására ahhoz, hogy kevésbé öregedjenek, és így tovább dolgozhassanak az elterjedt lítiumion-akkumulátorok.

A Marylandi Egyetem kutatói ugyanis egy olcsó és egyszerű módszert találtak az akkuk tartósabbá tételére. Az ötletet a szerves kémia ihlette. Minden lítiumion-akkumulátor két elektródából áll: egy negatív anódból és egy pozitív katódból. Közöttük egy folyékony elektrolit található, amelyen keresztül vándorolnak a lítiumionok töltés és kisütés közben. Idővel ez az elektrolit elhasználdódik, és a melléktermékek rendkívül vékony, nanométeres réteggént rakódnak le az elektródákon – részletezik közleményükben. Ez egyáltalán nem probléma az anódon, ahol így stabil védőréteg alakul ki, viszont a katód környezete

Lemerülő telefon, illusztráció

Forrás: index.hu

sokkal oxidatívabb; itt a hagyományos elektrolitok túl gyorsan lebomlanak, ami megnehezíti egy hasonló védőréteg kialakulását. A kutatók ezért nem az elektródákkal, hanem az elektrolittal, konkrétan annak lebomlásával kezdtek foglalkozni.

A szerves kémiában általánosan alkalmazott reakció segítségével fogékonyabbá tették az elektrolitot az elektronátvitelre, egyúttal jobban tudták szabályozni az ionátvitelt és a le-

bomlást. Ezeknek köszönhetően egyenletes, stabil védőbevonat alakult ki a katód felületén is. És ez csak a kezdet volt.

A szakemberek arra is rájöttek, hogy a katódreteg összetételének változtatásával szabályozhatják az elektróda védelmét. Egy vastagabb, védőbb réteg javítja a stabilitást és az élettartamot, míg egy vékonyabb réteg gyorsabb ionmozgást tesz lehetővé, nagyobb teljesítményre és energiasűrűsége cserélve a

hosszabb élettartamot. Ez pedig lehetővé teszi az akkumulátorok optimalizálását a különböző alkalmazásokhoz, attól függően, hogy inkább a teljesítmény vagy az élettartam a fontosabb. Mivel ez a módszer bevett kémiai eljárásokon alapul, így kompatibilis a meglévő akkumulátorgyártási folyamatokkal, és megfelel a biztonsági előírásoknak is.

Az eljárást még csak most tesztelik, így egyelőre nincsenek pontos adatok arról, hogy mennyivel képes meghosszabbítani egy akkumulátor élettartamát, viszont épp az egyszerűsége miatt tűnik igen ígéretesnek. Ha pedig valóban alkalmazható lesz a „trükk”, akkor azzal meghosszabbíthatjuk az akkumulátorok élettartamát, ami nemcsak a pénztárcánknak, hanem a környezetünknek is segítséget jelent. Ugyanakkor kérdés, hogy mikor lesz valóban élet- és piacképes a már sokat emlegetett szilárdtest-akkumulátor, amely kisebb teleppel ígér ugyanakkora kapacitást, illetve sokkal gyorsabban feltölthető lesz, mint egy napjainkban hagyományosnak számító lítiumion-akkumulátor.

Viszont addig is, ameddig forgalomba kerül a szilárdtest-akkumulátor és lecsökken az ára (mert az borítékolható, hogy az elején kimondottan drága lesz), minden lehetőséget érdemes kihasználni, hogy minél hosszabb ideig funkcionálisak legyenek a jelenlegi telepek.

Bizalom, hit, gondoskodás

Búzaösszeöntés és hálaadás új kenyér ünnepén

Tizennegyedik alkalommal szervezett búzaösszeöntő ünnepséget vasárnap a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének (RMGE) Maros szervezete, partnerségben a Romániai Magyar Kisgazda és Kivállalkozói Platformmal, az új kenyér ünnepén, a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem és Székely szívek tarisznyája adománygyűjtő programok keretében, ezúttal a marosvásárhelyi Vártemplomban.

Gligor Róbert László

Több százan töltötték meg vasárnap délelőtt a marosvásárhelyi Vártemplom padjait, hiszen augusztus utolsó vasárnapja az erdélyi református gyülekezetekben az új kenyér (új búza zsengéje) ünnepe, amikor az ember hálát ad a Gondviselőnek a mindennapi kenyérért, a termésért, a munka gyümölcseért.

Az ünnepi istentiszteleten Henter György lelkipásztor arra mutatott rá: a legnagyobb ajándék, ha másoknak szolgálhatunk, és Isten ajándéka az, hogy mennyien vannak, akik nemcsak dolgoznak, termelnek, hanem adományoznak, megosztják munkájuk eredményét másokkal is.

A hálaadó istentisztelet keretében tartotta idei búzaösszeöntő ünnepségét az RMGE Maros szervezet, partnerségben a Romániai Magyar Kisgazda és Kivállalkozói Platformmal. A vándorrendezvény a Magyarok kenyere – 15 millió búzaszem és Székely szívek tarisznyája adománygyűjtő programok keretében zajlik, célja a szolidaritás, a segítségnyújtás a rászorulóknak. Így a következő időszakra a vasárnapi rendezvényen is gyűjtést hirdettek,

amelyből három intézményt szeretnének támogatni: a Bonus Pastor alapítvány magyarórdi terápiás otthonát, a Bástya egyesület vicei szórványkollégiumát és a Szent Ferenc alapítványhoz tartozó nagyteremi Isten Irgalmassága gyermekotthont.

Vetés, munka, magyar jövő

A gazdaszervezetek képviselői, valamint közéleti és politikai vezetők jelenlétében zajló búzaösszeöntő ünnepség a magyar történelmi és katonai hagyományőrzők, huszárok és a Történelmi Vitézi Rend székeinek zászlós bevonulásával kezdődött,

„Értjük a jelent, és megfelelő hozzáállással tudjuk építeni a jövőt is” – nyomatékosította a főszervező *Fazakas Miklós*, az RMGE Maros szervezetének elnöke, aki egyúttal köszönetet mondott a magyar és székelyföldi társadalom legszélesebb rétegét képező gazdaközösségeknek és mindazoknak, akik „nagy vihar jöttékor is állnak a tornác küszöbére”.

Az eseményt üdvözölte *Percze László*, Magyarország Csíkszereda Főkonzulátusának konzulja is, aki rámutatott: amikor összeöntjük a búzát, senki sem tudja, hogy melyik szem honnan származik, de együtt sokat jelentenek, egy közös kenyeret, lélekben egy közös hazát, egy ezeréves nemzetet. Talán éppen ezért olyan erős jelképe a nemzeti összetartozásnak a Magyarok kenyere program. Amikor egy gazda félretesz egy

Huszárok, vitézek, történelmi és katonai hagyományőrző csapatok zászlósainak körében zajlott az ünnepség

lajunk egymásért, csak egymásra tudunk támaszkodni – hangsúlyozta a Maros megyei politikus.

„Erdélyi magyar jövőt építünk” – mondta *Kali István*, az Erdélyi Magyar Szövetség Maros megyei elnöke, aki szerint a Mindenható mellett a gazdáknak kell köszönetet mondjunk felbecsülhetetlen munkájukért, amiért új kenyér kerül az asztalra, hiszen vetnek, mert hisznek a földben, és abban, hogy lesz holnap. „Hála és megbecsülés mindazoknak, akik a földet szolgálják, hogy mi kenyeret ehessünk” – emelte ki a felszólaló.

Búza, kenyér és úrvacsora

Ezt követően sor került az ünnepélyes búzaösszeöntésre, amelynek során 63 zsákocskából (34 gazdakör és gazdaközösség, 32 intézmény és civil szervezet, öt vállalkozás és két politikai szervezet képviselői révén) került jelképesen egy kevés búza a cseberbe. Az összetartozás búzájának idei termelője a mezőbándi *dr. György Sándor*, az összetartozás ke-

nyeréhez sőt a korondi gazdák, kovászt az RMGE Maros szervezete, vizet a Donka-forrásból a holtmarosiak tettek az összeöntött gabona tetejére. Az ünnepségre az óriáskenyeret és az összeöntőknek szétszított ajándék cipót az egrestői Eldi Pékség sütötte, ehhez a gyula-kutai Frunza Malom biztosította a lisztet. Az összeöntött gabonát a három történelmi felekezet lelkészei áldották meg: Bakó Béla Pál atya, Nagy László és Bukovinszky Csáki Tünde lelkipásztorok.

A rendezvényt kulturális programok színesítették, a Bakos Attila vezette Holtmarosi Dal-kör népi zsoltárai mellett kétszer is hallhatták a jelenlevők a 25 Hargita és Maros megyei településről érkező 150 énekest és hangszerest megszólaltató Székelyföldi Napkorona Népezenekört, a magyarandrásfalvi dr. Fodor Béla etnomuzikológus vezette együttes udvarhely- és marosszéki, valamint nyárádmenti autentikus népdalokat és népi zsoltárokat szólaltatott meg.

Az ünnepség úrvacsoraosztással zárult, amelyhez a szent jegyeket a szervezők adományozták az úrasztalára, a csibai Kádár Ilona (kenyér) és a kelementelki Orbán család (bor) felajánlásából. A rendezvény a Vásárhelyi Forgatag keretében a Borudvarban folytatódott.

Felelősségvállalás egymásért – 63 zsákocskából öntöttek jelképesen búzát a cseberbe

Az esemény zárásaként az úrvacsora kiszolgáltatására került sor

Fotók: Gligor Róbert László

zsák gabonát egy teljesen ismeretlen ember számára, ott már több van a búzánál: benne van az ember becsülete, az egymás iránti felelősség és a felismerés, hogy abból, amit a föld adott, annak is jusson, akinek kevesebb adatott. „Tizenegye éve hintjük el a bizalom, a szolidaritás, az egymás iránti felelősség magvait: hogy ami külön-külön kevés, az együtt elég lehet” – zárta a diplomata.

Ezen a napon, amikor több száz templomban új kenyeret, új búzazsengét ünnepelnek, a leggyakoribb szó a hála – hívta fel a figyelmet *Kolcsár Károly*, az RMDSZ parlamenti képviselője. Hálások kell legyünk a gazdatársadalomnak, a családapáknak és családayáknak, amiért kono-

Fiatalok, gazdaság és az Európai Unió

Közel két évtizede az EU-ban

2007. január 1-jén Románia csatlakozott az Európai Unióhoz; a mostani tinédzserek pedig már nemcsak digitális bennszülötteknek számítanak, hanem olyan személyeknek, akik az egész életüket az EU-ban éltek le. De mennyire vannak tisztában azzal, hogy mit is jelent az Európai Unió, és milyen hatással van az életükre? Winkler Gyula EP-képviselővel beszélgettünk Jobbágyfalván, a DÖKSZAB-on.

Nagy-Bodó Szilárd

A politikus lapunk kérdésére kiemelte, hogy vannak, akik úgy gondolják, hogy a fiataloknak még sokat kellene érdeklődniük, tanulniuk az unió jelentőségéről, viszont a képviselő saját tapasztalatai alapján a fiatalok sokkal jobban képben vannak a dolgokkal, mint ahogyan azt sok gyakorló politikus elképzei. „Ezzel együtt a gyakorlati információkat nekünk kell elhozni, nekünk kell betagelni például a MAKOSZ-t, amikor egy-egy poszt formájában információt adunk nekik a gyakornokságról vagy egyéb témákról, utána viszont az ő dolguk, hogy megfigyeljék ezeket az információkat” – mondta Winkler Gyula, hozzátéve, hogy egy 16-17 éves fiatalnak nehezebb elmagyarázni azt, hogy milyen lehetőségek lesznek három-négy év múlva, amikor ő majd egyetemista vagy frissen végzett lesz, de nagyon is szükséges beszélni nekik erről. A DÖKSZAB-on szóba került a vállalkozásfejlesztés, illetve a mentorprogram, ami érinti a fiatalokat, de nem csak őket. Ennek kapcsán az EP-képviselő lapunknak elmondta, hogy mindenhol szükség van vállalkozásfejlesztési programokra; ez nem egy romániai vagy erdélyi, hanem egy európai hiányosság, amelyet a különböző tagállamokban különbözőképpen kezelnek. Például Franciaországban sokkal inkább él a céhes elképzelés, míg Németországban inkább a regionális szintű vállalkozásfejlesztést alkalmazzák. A romániai vállalkozásfejlesztés kapcsán Winkler Gyula szóba hozta a szakoktatást is, amely meglátása sze-

rint szenved, és amit revitalizálni kellene. Az oktatásnak és a vállalkozásoknak az egyik fő problémája Erdélyben és Romániában az, hogy nagyon nehezen lehet megfelelő szakképzéssel rendelkező munkaerőt kapni. Legyen szó fiatal vagy tapasztaltabb vállalkozóról, ez egy általános hiányosság – emelte ki a képviselő, aki szerint nagyon fontos, hogy olyan oktatási formát találjunk, amely a piacra dolgozik, és olyan munkaerőt képezzen, amelyre igény van. Ugyanez az elvárás a politikum és a közoktatás irányába is: meg kell találni azokat az utakat, amelyek egyrészt figyelembe veszik az egyetemi autonómiát, másrészt határozottan a munkaerőpiachoz kötik az oktatást. Winkler Gyula rámutatott, hogy az oktatásnak, a közigazgatásnak és a munkaerőpiacnak folyamatosan tartania kell a kapcsolatot, és támogatniuk kell a pályaválasztást.

A gazdaság is lényeges, és ilyen téren Románia sokat köszönhet az Európai Uniónak, hiszen 2007-ben a vásárlóerő-paritás nálunk az uniós átlag 55%-a volt, ehhez képest mostanra megközelíti a 80%-ot. Ez is magyarázza azt, hogy csökken az Európai Unió munkaerő-elszívó ereje. Ma nagyon sok olyan fiatal van Erdélyben is, aki nem látja annyira döntőnek a különbséget a szülőföld és Nyugat-Európa között a megélhetést illetően – mondta Winkler Gyula, azt is elismerve,

hogy mindig lesznek olyan fiatalok, akik számára vonzó lesz a külföldi lét, de már korántsem akkora az arányuk, mint 20 évvel ezelőtt. Ez pedig az európai uniós integrációnak is köszönhető, annak, hogy elkezdünk felzárkózni az uniós átlaghoz. Persze lehet azt mondani, hogy nem elég gyorsan, lehetünk bizonyos téren elégedetlenek, de látni kell, hogy az elmúlt 20 évben megtörténtek a változások. Ezt érzékelik a fiatalok is: az Eurobarométer alapján Romániában a 15–28 év közötti fiatalok több mint 70%-a támogatja az Európai Uniót, és értékesnek tartja, hogy Románia tagja a szövetségnek.

A romániai gazdaság kapcsán ugyanakkor a negatív tényezőket is meg kell említeni. Ezek sorába tartozik az is, hogy Romániában a legnagyobbak a jövedelmi egyenlőtlenségek az Európai Unióban. Nálunk a jövedelmek egyenlőtlensége hétszeres faktor körül mozog, azaz a felső 20% és az alsó 20% közötti különbség hétszeres – mutatott rá az EP-képviselő, hozzátéve, hogy létez-

Winkler Gyula és Lázár Attila, a MAKOSZ elnöke, a DÖKSZAB-on
Fotó: Winkler Gyula Facebook-oldala

nek olyan régiók az országon belül, ahol a jövedelmek szintje meghaladja az EU-s átlagot, de ezzel egy időben léteznek olyan vidékek is, ahol a dolgok nem változtak kellő mértékben, a változás nem érezhető, ennek eredményeképpen pedig a pályaindítás és a családalapítás egy fiatal számára sokkal nehezebb. Ebből kifolyólag is dolgozni kell az egyenlőtlenségek leküzdésén, és ez a politikai osztály feladata.

2007-ben európai uniós tagállam lettünk, 2025-ben teljes joggal csatlakoztunk a schengeni térséghez is, jelenleg zajlik a csatlakozási folyamat az OECD-hez, és a célkitűzések között van – ami a távoli jövőt illeti – az euróövezetbe való csatlakozás is. Ezeket a célkitűzéseket meg kell fogalmazni, viszont Romániában az egyik nagy gond az, hogy nincs úgynevezett országterv, nincs válasz arra a kérdésre, hogy „kik leszünk, ha nagyok leszünk” – mondta Winkler Gyula, aki arról is beszélt, hogy Románia vállalta az euróövezetbe való csatlakozást, erre vonatkozóan voltak is céldátumok, viszont minimum tíz évről kell beszélni, hogyha egy reális céldátumot szeretnénk említeni. Az EP-képviselő továbbá azt is kiemelte, hogy az eurót nem azért kell bevezetni, mert ezt az EU akarja, hanem akkor, amikor az egy ország gazdaságának és állampolgárainak jó. Winkler Gyula politikusként és közgazdászként úgy vélekedett a közös fizetőeszköz bevezetéséről, hogy a kormánynak napirenden kell tartania az euró bevezetését mint projektet, és állandóan össze kell hangolnia a makrogazdasági, illetve pénzügypolitikai eszközökkel, hogy ezt a célkitűzést meg lehessen valósítani, de ez egy tízéves perspektíva.

Az euró bevezetésénél viszont jobban érdeklik az állampolgárokat a napi lehetőségek, például az, hogy több mint száz nap

után ideje lenne, hogy felnőjön a politikai osztály, és a pártok biztosításnak egy stabil kormányzást Romániában, feloldva végre az instabilitást – emelte ki Winkler Gyula. Arra is rávilágított, hogy a parlamenti matematika könyörtelen, mint általában a matematika: ott csak azokat az arányokat lehet megtalálni, amelyeket a 2024-es választások hoztak, illetve annak egy enyhén módosított változatát, amit a politikusi migráció eredményezett. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke már három hónapja ugyanazt mondja, azazhogy vissza kell térni a realitásokhoz. Ezt a legtöbben elismerik, de igazság szerint senki nem foglalkozik azzal, hogy életbe is ültesse – hangsúlyozta az RMDSZ EP-képviselője, aki reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy szeptember elseje valamennyi politikai bölcsességet is hoz a romániai közéletbe, és ezáltal meglesz az a stabilitás, amire az országnak nagy szüksége van.

A stabilitásra azért is hatalmas szükség lenne, mert az Európai Unióban nálunk a legmagasabb az infláció és a költségvetési hiány, ezeken a makrogazdasági tényezőket pedig javítani kell. Az infláció mindenki életét, gazdasági helyzetét rontja.

Továbbá a politikai instabilitás arra sem ad lehetőséget, hogy a nagy témákról lehessen beszélni, például arról, hogy mit szeretnénk az oktatási rendszerben, mit szeretnénk a nyugdíjrendszerben, vagy mi lesz a közalkalmazotti bérekkel – sorolta Winkler Gyula, kiemelve, hogy olyan szabályokat kellene megállapítani, amelyekre egyszerűen nincs meg a szükséges politikai együttműködési szándék. Az EP-képviselő szerint nagyon nehéz a jelenlegi helyzet megoldása, és ezt az államelnök politikai helyzete csak még inkább nehezíti. Mindezekkel együtt Winkler Gyula úgy zárta a beszélgetést, hogy mindig is egy reménységből élő ember volt, és bízik abban, hogy szeptember elseje után pozitív irányba fognak változni a dolgok.

Az ókori Róma lakói...

többek között ezt a mondást hagyták ránk: „Mundus vult decipi, ergo decipiatur”. Magyarul: „a világ azt akarja, hogy megcsalják, hát csalják meg”. Egy régi hírlapban rímbe szedve találtam meg ugyanezt: „A világ titkának abban látom nyitját: / Bolondít, s szereti, ha bolondítják.” (Székely Közlöny, 1868. jan. 18.) ■Azóta is folyamatosan működik ez a finoman hangolt rendszer: a szemfényvesztők népes serege (politikuskok etc.) azóta is roppant energiákat fektet a szédítésbe, az istenadta nép pedig mohón zabálja a maszlagot. Soha nem volt akkora sikere a parasztvakításnak, mint most, a digitális korban. A középkortól máig elég sok jelenséget sikerült tisztázni és/vagy megmagyarázni, de a római mondás épp azért tud hatni, mert a világ él-hal az átverésekért. ■Gustave le Bon *A tömegek lélektana* című alapvető munkájában ügyesen elmagyarázta: az egyes emberrel még értelmesen lehet beszélgetni, de a tömeggel képtelenség. A kötet magyar fordítása 1913-ban jelent meg, s aki elolvasta, az megtanulta, hogy mitől és miként kell óvakodnia. Ámde: ha a tömegek frissebb generációi nem olvassák el a legfontosabb (felvilágosító) könyveket, akkor a hülyítés tovább működik

(lásd pl. az aug. 4-i számban a Sztálint dicsőítő példákat). Időnként valaki rendet vág a laposföldhívők búzatábláján, de alig van látszatja, mert „mundus vult decipi”. Hat évvel ezelőtt jelent meg Tamás Gáspár Miklós (T.G.M.) egyik írása, amelyben – harminc évvel a sajtószabadság kivívása után! – a szólás- szabadság esszenciáját magyarázza meg, és felidézi a jogállam lényegét. Mindezt azért kellett megtennie, mert az úri közönség bizonyos hányada elfelejtett néhány alapvető dolgot. „Bájosan tájékozatlan, elegáns miniszterek és miniszternők jelentették ki a közelmúltban, hogy ők – édes Istenem és becsszó – nem tudják, hogy mi a csuda az a jogállam. Egyszerű: a jogállam az az államrendezkedés, hölgyeim és uraim, magyarok! – amelyben az az ember, aki számárságokat beszél, nem a tömlöcben ül, hanem otthon, és továbbra is számárságokat beszél bántatlanul és zavartalanul, akkor is, ha a nyájas olvasó és e sorok írója megőrül a sötét dumájától. (...) A szabadság veszélyes. A szólásszabadsággal sok mindent kockáztatunk, mindenekelőtt azt, hogy felebarátainkat, honfitársainkat megtevesztik felelőtlen vagy beszámíthatatlan emberek, s emiatt a nép szen-

vedni lesz kénytelen. Ezért, mondják többen: üldözni kell a valótlanságot, a hazugságot, a rágalmat, a rémhírt. Nem lenne rossz, föltéve, ha egyetérthetnének abban, hogy mi a valótlanság és a többi. // Teszem azt, én a tömegmédiákban – gyakran jóhiszeműen terjesztett – tartalmak közül igen sokat tartok hazugnak és ártalmasnak, márpedig ezeket nem magánember terjeszti a laptopja segítségével, hanem milliárd forintokat mozgó vállalatok sok száz munkatárssal, számtalan kedvezménnyel és kiváltsággal. Betiltásukhoz forradalomra, államcsínyre, erőszakra volna szükség. Pedig társadalomromboló hatásuk tagadhatatlan.” Nincs arra mód és lehetőség, hogy megfékezzék ezeket a kártékony fickókat és módszereket, mert „az alkotmányos állam a honpolgároknak nem nevelőjük és nem előljárójuk” (T.G.M.: Kurta szó a szólásszabadságról. 444.hu; 2020. dec. 11.).

Az ’állandó változás’ jegyében időnként nagytakarítást tartanak a világban, s kiséprűzik a megunt népvézéreket (amiként azt a minap olvashattuk: „Orbán Viktor Tuskványoson: A fiatalok öregnek, fáradtnak és unalmasnak látják a Fideszt”; *telex.hu*, júl. 25.) ■Ugyanott egy

másik újságíró ezt írta: „Orbán Viktor legalább önkritikát gyakorolt, amikor a tusványosi beszédében elnézést kért amiatt, hogy valójában ők hozták létre Magyar Pétert mint Magyarország új miniszterelnökét.” ■Nem ezt mondta! A szónok beszédében, a közvetítés 23. percében ezt hallhattuk: „Önöknek, a saját szavazóinknak be kell vallanunk, hogy az országot most felforgató miniszterelnök a mi sorainkból érkezett. Ha van valami, amiért elnézést kell kérnem önöktől: az ez. Közülünk jött, és ez akkor is igaz, ha mindig is a Fidesz legrosszabb részéhez tartozott. Ezért Magyarország most józan kiegyensúlyozottság helyett ámokfutást kapott.” (*hirtv.origo.hu*, júl. 25.) [■Khm. Volt rossz (és rosszabb meg legrosszabb) része is a Fidesznek?] ■A 3,5 millió választó által megfogalmazott panaszok miatt mikor fog bocsánatot kérni? ■A történelmi tapasztalat azt mutatja, hogy a Caesarok mellé előbb-utóbb egy-egy új generációs Brutus is odasodródik. ■„A szilva akkor pottyán le a fáról, amikor megérett” – tartja a népi bölcsesség. Akinek kitéltek a napjai, az távozik; majd jön helyette egy másik, akit a következő generáció fog elzavarni. S mind így. ■A tusványosi sajtóanyagban volt egy másik meglepő vélemény is: „Toroczkai: A volt miniszterelnök még mindig nem értett meg semmit a választási vere-

ségből” (24.hu, júl. 25.). Pedig a történelmi példa ezúttal is megvolt: O. V. „2010-es győzelmének egyik oka az volt, hogy az embereknek elégük lett a szocialisták korrupciós ügyeiből” (*hvg.hu*). Ha szocialisták helyett fideszeseket írunk, máris megvan a 2026-os bukás oka.

Tagadhatatlan, hogy a nemzetvezérnek jobb napjai is voltak, pl. amikor a szemébe mondták, hogy ő a legjobb. „A Kárpát-medencében élő magyarság kegyelmi időként éli meg Orbán Viktor miniszterelnökségét. Ritka ajándék egy nemzetnek az olyan karizmatikus vezető, aki képes népe számára a jóléti körülményeken túlmenő víziók megfogalmazására, és képes nemzete szellemi és gazdasági erejét ezek megvalósítására összpontosítani. Orbán Viktor személye felszabadító és reménykeltő erőként hat a Kárpát-medencei magyarság számára a XX. század első felének megrázó eseményei utáni hosszú vigasztalanságban, majd a »gulyáskommunizmusban« tudatosan alacsony emberi igények szintjén tartott léteben, az egymástól elszakított nemzetrészek iránti érzéketlenségben.” [Puskás Attila: Előszó; in: *Orbán Viktor és a katolicizmus*. Kariológiai kronológia (1988–2018). Összeállította, jegyzetekkel ellátta, az idézeteket válogatta Bakó Csongor István. Székelyudvarhely, 2018]

Kuszálík Péter

Felbocsátották a NASA újgenerációs űrteleszkópját

Felbocsátották az amerikai űrkutatási hivatal, a NASA újgenerációs űrteleszkópját, a Roman Space Telescope-ot a floridai Cape Canaveral űrközpontból vasárnap.

A Roman Space Telescope a SpaceX Falcon Heavy hordozórakétáján jutott a világűrbe, ahol a Földtől 1,6 millió kilométerre áll munkába, ahonnan jelenleg a Webb-űrteleszkóp működik.

Az autóbusznyi méretű teleszkóp mintegy három hónap alatt éri el kijelölt pozícióját, segítségével a NASA szándéka szerint a világűr eddig rejtett naprendszerinek bolygóit tudják megtalálni és felderíteni.

A Roman-űrteleszkóp a Webb-űrteleszkóppal és az európai űrügynökség Euclid-űrtávcsőjével kiegészülve dolgozik majd.

„Rátalál majd szupernóvák ezreire, bolygók tízezreire, naprendszerek millióira és csillagok tízmilliárdjaira” – fogalmazott Nicky Fox, a NASA tudományos küldetésekért felelős igazgatója a felbocsátás alkalmából, és azt hangoztatta, hogy „hatalmas megfigyelési mezője révén olyan dolgokra lesz képes, amelyekre ko-

rábban soha nem voltunk képesek”. A Roman-űrteleszkóp tükre méretében megegyezik az 1990-ben felbocsátott, Földhöz közeli pályán keringő Hubble-teleszkóp 2,4 méteres átmérőjével, ugyanakkor látómezője mintegy százszoros, a teljesítményével kapcsolatban pedig a NASA kutatói úgy fogalmaztak a napokban, hogy a Roman-űrteleszkóp egy hónap alatt akkora mennyiségű adatot képes feldolgozni a Tejút térképezése során, amihez a Hubble-nek egy évszázadra lenne szüksége.

Az új eszköz feladata közé tartozik majd, hogy kutassa a világűrben létező úgynevezett sötét anyagot és sötét energiát.

A Roman Space Telescope-ot úgy tervezték újratölthető legyen, így, ha egy évtizeden belül egy robotűrhajó feltölti üzemanyaggal, akkor élettartama jócskán meghosszabbítható.

A Földtől 1,6 millió kilométerre a világűr úgynevezett Lagrange-pontjára úton lévő teleszkópot Nancy Grace Romanról, a NASA egykori vezető csillagászáról, a Hubble űrtávcső tervezőjéről nevezték el. *(MTI)*

Végrehajtási határidejéhez érkezett az uniós helyreállítási alap

Végrehajtási határidejéhez érkezett a koronavírus-járvány okozta válság utáni helyreállítást segítő NextGenerationEU uniós alap központi elemét képező helyreállítási és ellenállóképességi alap (RRF) – közölte az Európai Bizottság hétfőn.

A brüsszeli közlemény szerint augusztus 31-vel a tagállamok elérték a nemzeti helyreállítási terveikben meghatározott reformok és beruházások végső végrehajtási határidejét.

A NextGenerationEU ezt követő végső szakaszában a helyreállítási alap sikeres lezárásához szükséges fennmaradó lépésként a tagállamoknak szeptember 30-ig be kell nyújtaniuk utolsó kifizetési kérelmeiket, az Európai Bizottságnak pedig támogató elbírálás esetén december 31-ig kell teljesítenie az összes kifizetést.

A folyó árakon akár 807 milliárd eurós költségvetéssel rendelkező NextGenerationEU eszköz központi elemét képező, a koronavírus-járvány utáni helyreállítást segítő és az ellenállóképességet fokozó európai uniós alap vissza nem térítendő támogatásokat és kölcsönöket nyújt az uniós tagállamoknak a koronavírus-

járvány utáni gazdaságélénkítő reformok és beruházások megvalósításához.

Az alap forrásainak lehívásához a tagállamoknak reformokat és beruházásokat kell teljesíteniük, amelynek hat szakpolitikai területhez kell hozzájárulniuk: a zöld átálláshoz, a digitális átálláshoz, a fenntartható növekedéshez és munkahelyteremtéshez, a társadalmi és területi kohézióhoz, az egészségügyhöz és az ellenállóképesség építéshez, valamint a következő generációra vonatkozó politikákhoz, beleértve az oktatást és a készségeket.

Minden nemzeti terv esetében a kifizetések teljesítményalapúak, ami azt jelenti, hogy az Európai Bizottság csak akkor fizeti ki az összegeket, ha az egyes országok elérték a tervükben szereplő reformok és beruházások befejezése érdekében tett megállapodás szerinti mérföldköveket és célokat.

Szeptember elsejétől kezdve az Európai Bizottság nem veheti figyelembe a tagállamok által hozott újabb intézkedéseket a kifizetési kérelmeik értékelése során, és nem fogadhatja el a helyreállítási tervek további módosításait sem. *(MTI)*

Az EU ismét feltartóztatott egy hamis zászló alatt hajózó tartályhajót

Ismét feltartóztattak az Európai Unió földközi-tengeri biztonsági és védelmi katonai műveletének (EUNAVFOR MED IRINI) hajói egy olajszállító tartályhajót, amelyről azt gyanítják, hogy megtévesztés céljából hamis zászló alatt hajózott – közölte Kaja Kallas uniós külügyi és biztonságpolitikai főképviselő hétfőn.

A közösségi oldalán megosztott üzenetében Kallas azt írta, az MV SUN olajszállító tartályhajót a Földközi-tengeren járőröző Irini-művelet erői augusztus 30-án állították meg és vizsgálták át „lobogó szerinti ellen-

őrzés” céljából. Ez a hatodik illegális tevékenységgel gyanúsított olajszállító, melyet az elmúlt hónapokban az uniós tengeri műveletek keretében feltartóztat-tak.

Kijelentette: az uniós szankciókat megkerülő árnyékflotta hajóinak illegális olajeladása kritikus fontosságú Oroszország ukrajnai háborúja szempontjából.

Az árnyékflotta elleni fellépések ezért szerepelni fognak az EU védelmi minisztereinek keddi, Írországban tartandó informális találkozásának napirendjén is – tette hozzá bejegyzésében az uniós diplomácia vezetője. *(MTI)*

SÍRKERETEZÉSI munkákat vállalunk mozaikból, gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával, akár 15–20%-ig terjedő kedvezménnyel.

Tel. 0744-616-250,
0741-266-013. (28729)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69277)

JEDDI CUKRÁSZLABORBA keresünk SZEMÉLYZETET a termelésbe és az eladásba. Jelentkezni a Fő út 31. szám alatt. Tel. 0745-668-883. (69393)

TETŐJAVÍTÁS, tetőépítés, ácsmunkák, tetőfedés, valamint kőművesmunkák korrekt áron, precíz és megbízható kivitelezéssel. Tel. 0742-978-175. (sz.)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, és törmelékszállítást. Tel. 0749-543-104. (28413-I)

MUNKÁLATOKAT vállalunk: háztetőkészítést cserépből, lemezből, szigetelést, meszelést, kisebb javításokat stb. Tel. 0753-643-414. (28911-I)

VÁLLALUNK szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát, készítünk új tetőt, teraszt, balkont, ereszcSATornát. Tel. 0742-344-119, Szabolcs. (28912-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

A Citadin Prest Rt. munkaközössége mély együttérzéssel osztozik kollégánk, Pol Florin szeretett ÉDESAPJA elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (sz.-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)-	0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- közönségszolgálat - 0265/208-888
• Prefektúra	- 0265/266-801	- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442 - 0265/262-907	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110		• Vasútállomás - 0265/236-284
• Procardia Egészségügyi Központ		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
- Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.:	- 0265/210-087	- 0265/215-119
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:	- 0730-545-646	- 0744-282-710
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Dora Optics	- 0733-553-976 - 0733-553-976	- koszorúk - 0745-606-269
		- halottszállítás - 0758-047-604
		Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

GUVERNUL
ROMÂNIEI

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Sajtóközlemény

a szászrégeni városi tömegközlekedés modernizálását célzó integrált projekt elindításáról

A projekt célja: a helyi tömegközlekedés infrastruktúrájának modernizálása olyan építészeti és technológiai megoldások bevezetésével, amelyek a működési hatékonyság növeléséhez vezetnek

Kedvezményezett: SZÁSZRÉGEN MUNICIPIUM

Végrehajtási időszak: 2026. 07. 20. - 2029. 12. 31.

A projekt teljes értéke:
27.136.471,00 lej

Az EU-támogatás összege:
5.659.616,45 lej

A projekt és a tevékenységek összefoglalása:

Ez a projekt a Maros megyei SZÁSZRÉGEN tömegközlekedésének modernizálását célozza, egy korszerű, környezetbarát, hatékony és hozzáférhető közlekedési rendszer létrehozását, amely csökkenti a város CO₂-kibocsátását, növeli az utasok kényelmét, biztonságát és az utazás kiszámíthatóságát, megkönnyíti a diákok, az idősek és a fogyatékkal élők mobilitását, csökkenti az utazási időt és a forgalomban lévő személygépkocsik számát, valamint optimalizálja a városi mobilitást.

A projekt megvalósításával a helyi önkormányzat egy modern infrastruktúra kiépítését tűzte ki célul - buszgarázs, elektromos buszok töltőállomásai és buszmegállók -, amely lehetővé teszi a tömegközlekedés optimális, hatékony és kiszámítható feltételek mellett történő működtetését.

Ugyanakkor a projekt hozzájárul az operatív és adminisztratív személyzet munkakörülményeinek javításához is, olyan megfelelő helyiségek (irodák, öltözők és műszaki területek) kialakításával, amelyek kényelmes és produktív munkakörnyezetet biztosítanak.

A projekt konkrét céljai:

1. Öt modern (kb. 9 m hosszú) elektromos busz beszerzése és öt lassú (egyenként 60 kW-os) töltőállomás telepítése. A járművek megfelelnek az európai környezetvédelmi és biztonsági előírásoknak, és teljes mértékben akadálymentesek lesznek a mozgáskorlátozottak számára.
2. Tizenhárom buszmegálló kialakítása és felszerelése:
 - Kilenc meglévő buszmegállót cserélnek le modern buszmegállókra (a Vânătorilor, Mihai Viteazul és Munteniei, Sării, Ierbușului, Apalinei és Gării utcákban).
 - Négy új megállót alakítanak ki olyan területeken, ahol korábban nem volt infrastruktúra (a Pandurilor, Stadionului, Stejarului és Vânătorilor utcákban).
 - Minden megálló alapfelszereltsége: fém váróhely biztonsági üveg/polikarbonát panelekkel, pad, menetrendet feltüntető információs tábla, szemetes, csúszásgátló padló és babakocsirámpa.
 - Öko- és okostechnológia: 1 kW-os fotovoltaikus rendszer és tárolórendszer a LED-es világításhoz, USB-csatlakozók az utasok számára, valamint videóelemzési funkcióval rendelkező videomegfigyelő kamerák a közbiztonság növelése érdekében.
3. Egy modern buszgarázs építése: infrastruktúra kiépítése az Apalinei utca 93A szám alatt. Ez biztosítja a parkolást, a feltöltést és a karbantartást az új elektromos járműpark számára, valamint a meglévő 10 hagyományos busz számára is. Az épületben adminisztratív irodák, öltözők, egy műhely és a nehézjárművek számára alkalmas emelvények is helyet kapnak.

A projekt megvalósításával Szászrégen városa hatékony, környezetbarát és hozzáférhető tömegközlekedési rendszerrel fog rendelkezni, amely képes kielégíteni a közösség igényeit, csökkenteni a közúti hálózat terhelését, és hozzájárulni a fenntartható városfejlesztéshez. A beruházás mind a mobilitási szolgáltatások iránti tényleges kereslet, mind pedig a hosszú távú gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök szempontjából indokolt.

A beruházás hozzájárul a Közép-romániai régió programja céljaihoz a multimodális városi mobilitás előmozdítása terén, a szén-dioxid-kibocsátásmentes gazdaságra való áttérés részeként, valamint a Közép-romániai régió településein (beleértve a nagyvárosi és funkcionális városi területeket is) a polgárok, a környezet és a helyi közösség javára.

Szászrégen megerősíti elkötelezettségét a modern, hatékony és polgárközpontú közszolgáltatások fejlesztése iránt, a technológiát az életminőség javításának és egy intelligensebb, fenntarthatóbb és jobban összekapcsolt város építésének eszközeként felhasználva.

A javasolt beruházás célja a helyi tömegközlekedés infrastruktúrájának modernizálása olyan építészeti és technológiai megoldások bevezetése révén, amelyek a működési hatékonyság növeléséhez, az üzemeltetési költségek optimalizálásához és a környezeti hatások csökkentéséhez vezetnek.

Ugyanakkor a projekt hozzájárul a felhasználóknak nyújtott szolgáltatások minőségének javításához azáltal, hogy biztosítja a járműpark kiváló üzemeltetési feltételeit, valamint a biztonságosabb, megbízhatóbb és fenntarthatóbb tömegközlekedési élményt.

A beruházás hozzájárul a Közép-romániai régió programjának célkitűzéseéhez: ezen integrált projekt megvalósításával Szászrégen döntő lépést tesz a fenntartható városfejlesztési modell felé, és a tömegközlekedést minden lakosa és látogatója számára környezetbarát, biztonságos és vonzó alternatívává alakítja.

Szászrégen városa megerősíti elkötelezettségét a modern, hatékony és polgárközpontú közszolgáltatások fejlesztése iránt, a technológiát az életminőség javításának és egy intelligensebb, fenntarthatóbb és jobban összekapcsolt város építésének eszközeként felhasználva.

AGENZIA pentru
DEZVOLTARE
REGIONALA
CENTRU

Împreună dezvoltăm regiunea!

MUNICIPIUL
REGHIN

Autoritate de Management
Web: www.regiocentru.ro
E-mail: office@adrcentru.ro

PROGRAMUL REGIUNEA CENTRU 2021-2027

Beneficiar finanțare
Web: www.primariareghin.ro
E-mail: office@primariareghin.ro

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM

CITYTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban